Poniedziałek, 24 maja 1937 - Nr. 117
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

8 stron

DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY

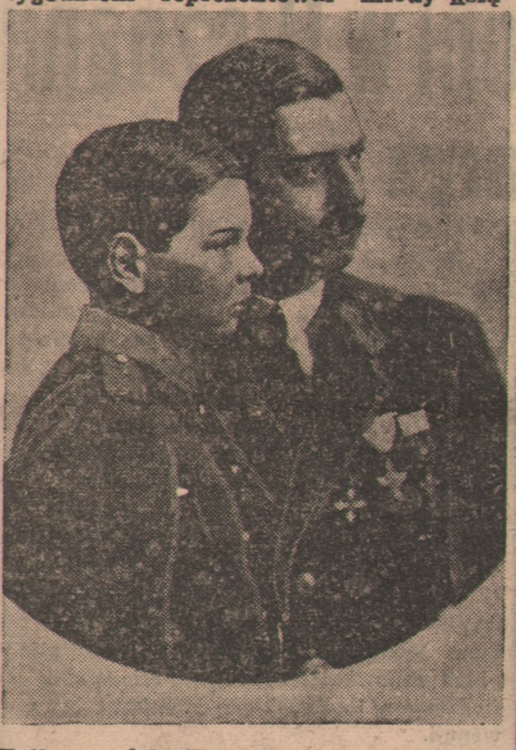
10 GR.

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — — — — — — — —

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Plac Wolności 1. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

Nasz miły, młody gość

Książę Michał, następca tronu Rumunii, noszący tytuł Wielkiego Wojewody Alba Julii, przybywa dzisiaj do Warszawy celem zaproszenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w imieniu króla Karola II — do Rumunii. Przed tygodniem reprezentował młody książę swego ojca — monarchę na uroczystościach koronacyjnych w Londynie. Bodaj pierwsze dwie zagraniczne czynności reprezentacyjne, które król Karol II powierzył swemu synowi.

Król rumuński Karol II wraz z synem ks. Michałem.

Szesnastoletni książę Michał, wzorowo wychowany i starannie kształcony pod bezpośrednim kierownictwem króla Karola II, nie jest już dzieckiem. Z tytułu swego urodzenia i oczekujących go obowiązków, stale od kilku lat towarzyszący ojcu w jego pracach, dojrzał Wielki Wojewoda znacznie szybciej, aniżeli jego rówieśnicy w innych wzrastający warunkach i zażywający pełnej beztroski wieku dziecięcego. Na dziecko królewskie zwrócone są oczy nie tylko obywateli jego kraju, ale bodaj całego świata.

Tak się losy Rumunii ułożyły, że po śmierci króla Ferdynanda I — dziadka księcia Michała — w 1927 r. już Rada Regencyjna, złożona z księcia Mikołaja, prezydenta Buzdugana i patriarchy Mirona Cristea, sprawowała rządy Rumunii w imieniu sześcioletniego zaledwie wówczas dziedzica tronu. Po wstąpieniu na tron króla Karola II — w dniu 8 czerwca 1930 roku — syn monarchy został następcą tronu.

Król Karol II wychowuje syna swego zgodnie z zasadami pedagogiki nowoczesnej. Książę Michał odbiera równocześnie wykształcenie ogólne wedle kursu normalnych szkół średnich, a poza tym wykształcenie specjalne w liceum wojskowym Manastirea Dealului i w technicznej szkole aeronautyki w Medias. Kurs szkoły średniej odbywa książę Michał w szkole specjalnej, utworzonej na terenie gmachów pałacowych w Bukareszcie, wspólnie z 12-ma kolegami. Grupa uczniowska zestawiona jest bardzo ciekawie: — kolegami następcy tronu są chłopcy, wywodzący się ze wszystkich warstw społecznych — po jednym synu chłopa z każdej z prowincyj rumuńskich, jest poza tym syn kupca, syn adwokata, syn oficera, syn profesora, syn maszynisty kolejowego oraz dwóch młodych reprezentantów narodów, żyjących na ziemiach rumuńskich — młody Węgier i syn kolonisty saskiego.

Wspólna nauka, wspólne uprawianie sportów, wycieczki krajoznawcze, zabawy — — sprzęgają przyszłego monarchę mocnym węzłem koleżeństwa z tą jakby reprezentacją całej Rumunii w miniaturze.

Książę Michał bierze żywy udział w pracach rumuńskiego harcerstwa, zawsze w najbliższym pozostając kontakcie ze swym królewskim ojcem, szefem skautingu w Rumunii.

Wizyta Pana Prezydenta Rzplitej w zaprzyjaźnionej i sprzymierzonej z Polską Rumunii będzie doniosłym aktem stwierdzenia mocy i trwałości więzów, łączących dwa sąsiadujące ze sobą kraje. Z woli króla Karola II wizyta ta zostaje uświetniona przez fakt wystosowania zaproszenia za wysokim pośrednictwem ukochanego syna królewskiego i następcy tronu.

Polska powita księcia Michała z najwyższą sympatią, otwartym sercem.

Trzy ciężkie karabiny maszynowe dla armii

w darze od społeczeństwa Brodnicy

Wczoraj odbyło się w Brodnicy uroczyste przekazanie wojsku trzech ciężkich karabinów maszynowych, ufundowanych przez społeczeństwo powiatu brodnickiego. W uroczystości tej wzięli udział Wojewoda Pomorski Raczkiewicz i dowódca O. K. gen. Thommee. Przekazanie daru społeczeństwa połączone było ze świętem pułkowym pułku piechoty w Brodnicy (dawnego 9 p. strzelców wlkp.). Po akcie darowizny odbyła się przed władzami i przedstawicielami władz defilada przed pomnikiem poległych.

Konsolidacja społeczeństwa polskiego w Gdańsku ostatecznie dokonana

Gmina Polska i Zw. Polaków zlały się w jedną organizację

Wczoraj Polonia gdańska przeżyła swój historyczny dzień. Wbrew tendencyjnemu sceptycyzmowi prasy niemiecko - gdańskiej i różnym warcholskim posunięciom zaślepionych jeszcze, niestety, lecz na szczęście b. nielicznych jednostek, jednolity i zwarty polski front w Gdańsku został ostatecznie utworzony. W ślad za podpisaną i proklamowaną w dniach 2 i 3 bm. deklaracją konsolidacyjną zarządów organizacyj polskich na terenie Ziemi Gdańskiej, odbyły się wczoraj dwa zebrania delegatów: Gminy Polskiej i Związku Polaków. Na zebraniach tych zapadły uchwały postanawiające zlanie się obu organizacyj w jedną wielką organizację polityczną, skupiającą wszystkich Polaków zamieszkujących Ziemię gdańską pod nazwą: GMINA POLSKA — ZWIĄZEK POLAKÓW W W. M. GDAŃSKU. Uchwalony i przyjęty został również rozszerzony statut organizacji oraz wybrany zarząd tymczasowy, w skład którego weszli: prezes — poseł Burzyński, wiceprezes — poseł Lendzion, członkowie: ksiądz proboszcz Komorowski, prof. Tarnawski, Bol. Paszota, Augustyn Wesołowski, Michał Bellwon, Sojecki, Józef Mey, Józef Szwarc, Ignacy Kurzyński, Perszon, Sędzicki, dr. Kręcki, Maliszewski, dyr. Blitek, Pastwa, dr. Jeż i Deik. Marszałkiem rady delegatów został wybrany dyr. Zygmunt Kierski, zastępcą ziemianin Czarnowski.

Na zakończenie w obecności przedstawicieli Komisariatu Gen. R. P. odbyła się wspólna manifestacja w wielkiej sali Domu Polskiego, w której wzięli udział wszyscy delegaci połączonych organizacyj. Do przepełnionej sali przemówili pp. Budzyński i Lendzion, podnosząc olbrzymią doniosłość dokonanego dzieła zjednoczenia i zapowiadając, że jednolity front polski będzie trwałą, nierozerwalną ostoją polskości w Gdańsku. Słowom mówców towarzyszyły huczne oklaski i ogólny entuzjazm.

Katastrofalne nawałnice w południ. Polsce

Przeszło 30 ofiar - Potop w dolinie Prądnika

Kielce, 23. 5. (PAT.) Wczoraj między godziną 21 a 1 w nocy województwo kieleckie nawiedziła katastrofalna burza gradowa z piorunami, która wyrządziła olbrzymie spustoszenia i duże straty w ludziach, sięgające w przybliżeniu 30 osób. W kilku miejscowościach nastąpiło oberwanie się chmury, która spowodowała wylew rzek i potoków oraz gwałtowną powódź w niżej położonych miejscowościach. **Szkody są olbrzymie.**

W Miechowie wskutek gwałtownego oberwania się chmury, wezbrana rzeka Miechówka zalała budynki starostwa i miejscowego więzienia. Wśród więźniów wybuchła panika. Sytuację opanowała straż więzienna. W Książu Wielkim i Słomnikach 6 osób biorących udział w akcji ratunkowej, utonęło. Liczba ofiar przypuszczalnie jest większa. Dużo inwentarza żywego poniosły wezbrane fale wód. Zasiewy zostały zniszczone, a pola zamulone.

W Działoszycach (powiat Pińczów) wskutek nawałnicy spowodowanej oberwaniem się chmury zalanych zostało 30 domów mieszkalnych, a 15 domów zostało zburzonych przez szalejący huragan. Wskutek niezwykle gwałtownej powodzi i silnej fali wezbranych wód utonęło 7 osób.

Zasiewy zostały zniszczone przez padający grad wielkości kurzego jajka. Grozę sytuacji w nawiedzonych klęską powodzi obszarach pogłębiały bijące prawie bez przerwy pioruny. Grad powybijał szyby i podziurawił dachy domów.

Kraków 23. 5. (PAT). Potężna burza z piorunami i opadem gradowym, jaka nadciągnęła wczoraj popołudniu z nad Śląska oraz druga, jaka przeszła nad Krakowem i okolicą w godzinach wieczornych, wyrządziły w Krakowie i w okolicy olbrzymie spustoszenia. W Krakowie m. in. piorun uderzył w wieżę mariańską i spłynął piorunochronem. Szkody w samym Krakowie są b. duże. Największe jednak straty wyrządziła wieczorna burza w okolicach Krakowa.

Wody Prądnika wezbrały tak silnie, że cały wąwóz w Ojcowie został zatopiony i woda dochodziła do wysokości dachów. Urząd pocztowy i posterunek policji państwowej zostały zatopione. W Pękowicach i Zielonkach zatopionych zostało około 150 domów.

Wycieczki szkolne w niebezpieczeństwie

W czasie burzy wycieczki szkolne dzieci z Łodzi i G. Śląska obozowały w dolinie Pieskowej Skały, którym woda zabrała plecaki z żywnością i garderobą. Dzieci jednak wskutek niezwykle bohaterskich wysiłków miejscowej ludności zostały uratowane i umieszczone na szczytach gór i okolicznych dachach domów, tak że nieszczęśliwych wypadków zatonięcia nie zanotowano.

Król włoski w stolicy Węgier

Oficjalny komunikat o wyniku rozmów politycznych

Budapeszt 23. 5. (PAT). Węgierska agencja telegraficzna komunikuje: Król włoski udał się wczoraj rano do Esztergom, gdzie został powitany przez prymasa Węgier ks. kardynała Seredi. Król zwiedził katedrę. Przez ten czas królowa zwiedzała szkoły włoskie w Budapeszcie.

O godz. 11 król przyjął w poselstwie włoskim kolonię włoską, po czym regent Horthy z małżonką wydali na cześć włoskiej pary królewskiej śniadanie, na którym byli obecni członkowie świty królewskiej, rządu i szereg wybitnych osobistości.

O godz. 7 wiecz. włoska para królewska księżna Maria, min. Ciano, wraz z otoczeniem, odjechali po 4-dniowym pobycie do Rzymu. Pożegnanie odbyło się równie uroczyście, jak i powitanie. Zgromadzone na ulicach miasta niezliczone tłumy ludności zgotowały przejeżdżającym z zamku na dworzec w towarzystwie regenta Horthyego i jego małżonki gościom włoskim niezwykle serdeczną owację. Celem pożegnania pary królewskiej, zebrali się na dworcu członkowie rządu, przewodniczący izb ustawodawczych, przedstawiciele władz miejskich i wojskowych, oraz posłowie Włoch, Austrii, Niemiec i Jugosławii. Król przeszedł przed frontem ustawionej na dworcu kompanii honorowej, po czym nastąpiło uroczyste pożegnanie, przy którym król Wiktor Emanuel i regent Horthy ucałowali się dwukrotnie. W chwili odjazdu pociągu bateria dział oddała salwę honorową.

Z okazji wizyty królewskiej pary włoskiej w Budapeszcie minister spr. zagr. Ciano odbył szereg rozmów z premierem Daranyi i ministrem spr. zagr. Kanya. W toku rozmów, które toczyły się w najbardziej serdecznej atmosferze, zbadano wszystkie aktualne zagadnienia europejskie ze specjalnym uwzględnieniem zagadnień politycznych i gospodarczych Europy Środkowej. Mężowie stanu włoscy i węgierscy stwierdzili z najwyższym zadowoleniem całkowitą zgodę co do wszystkich omawianych zagadnień i potwierdzili swą wolę kontynuowania bez zmian obecnej linii politycznej na przyszłość.

Z wczorajszego zjazdu miast Pomorza

Wczoraj odbył się w Grudziądzu zjazd Koła miast pomorskich z okazji 15-lecia istnienia. Na zjazd przybyli wszyscy prezydenci i burmistrzowie miast pomorskich oraz pp. Wojewoda Pomorski Raczkiewicz, dowódca OK. 8 gen. Thommee, pomorski wicestarosta krajowy Gąsowski, dyrektor Związku Miast polskich Pastuszyński z Warszawy oraz delegat Koła Miast małopolskich radca Pawlak ze Lwowa.

Zgon najbogatszego człowieka świata

Nowy Jork (23. 5. (PAT). W m. Dayton Beach na Florydzie zmarł w wieku lat 98 John Rockefeller. Zmarły był jednym z najbogatszych ludzi świata i znanym filantropem, który m. in. założył fundację swego imienia. W momencie zgonu nie było nikogo z rodziny. Zwłoki zmarłego miliardera zostaną przewiezione do Nowego Jorku.

„Amok"

Amsterdam 23. 5. W miejscowości Sanana (Indie holenderskie) jeden z krajowców, pod wpływem ataku szału, zwanego w tych okolicach „Amok", zamordował 4 osoby, a 5 ciężko poranił.

Po wypadkach w Brześciu nad Bugiem

Zawieszenie starosty i przeniesienie naczelnika wydziału

Warszawa 23. 5. (PAT). W związku z ostatnimi wypadkami, jakie się zdarzyły dnia 13 maja w Brześciu nad Bugiem, prezes Rady Ministrów i min. spraw wewn. gen. Sławoj Składkowski zarządził dnia 21 bm. zawieszenie w czynnościach starosty powiatu brzeskiego Franciszka Czernika oraz przeniesienie naczelnika wydziału społeczno - politycznego poleskiego urzędu wojewódzkiego Kazimierza Rolewicza do urzędu wojewódzkiego w Nowogródku za mylne informowanie władz przełożonych i brak stanowczych zarządzeń w stłumieniu w zarodku rozruchów w mieście.

Piorun spowodował katastrofę sterowca „Hindenburg"?

Oświadczenie dr. Eckenera

Londyn 23. 5. (PAT). Według oświadczeń dr. Eckenera, bezpośrednią przyczyną katastrofy sterowca „Hindenburg" było pęknięcie liny podtrzymującej i uderzenie pioruna (?). Według bowiem zeznań naocznych świadków katastrofy, ogień powstał w tyle sterowca, gdzie prawdopodobnie wydobywał się gaz. Jedynym zaś wytłumaczeniem ulatniania się gazu może być przerwanie powłoki przez zerwaną stalową linę podtrzymującą.

Tragiczna śmierć znanego baloniarza toruńskiego kpt. Wawszczaka w Wiśle

Fale Wisły pod Toruniem pochłonęły nową ofiarę, tym razem jednostkę dobrze znaną polskiemu społeczeństwu ze swych wyczynów na polu lotniczym. W sobotę 22 bm. utonął tuż u wyjścia z toruńskiego portu zimowego głośny baloniarz toruński i jeden ze zwycięzców Gordon-Bennetta. Ś. p. KAPITAN IGNACY WAWSZCZAK.

Wypadek miał — według opowiadań świadka — przebieg następujący. Śp. kpt. Wawszczak jako zapalony sportowiec wodny, wyruszył na swym kajaku z portu na Wisłę. Do kajaka umocował znacznych rozmiarów żagiel. W chwili, kiedy wysterował już ku środkowi rzeki, zerwał się wiatr i nagłym, silnym podmuchem tak szarpnął łodzią, że ta wywróciła się. Wypadek zdarzył się tak szybko, iż brak kajakowca zauważono dopiero po długich chwilach. Świadkiem wypadku był jeden rybak, który widział jak spod żagla wydobył się człowiek i płynął czas jakiś, zbliżając się do brzegu — lecz w odległości 15 m. zniknął i więcej się nie ukazał.

Brak kapitana zauważył dopiero koło godz. 20. jego ordynans, który przybywszy na brzeg znalazł jego rzeczy.

Poszukiwania za topielcem rozpoczęła wczoraj z rana kompania saperów, jak dotychczas jednak bezskutecznie. Śledztwo prowadzi żandarmeria, która opieczętowała mieszkanie tak tragicznie zmarłego oficera.

Śp. kpt. Wawszczak liczył 36 lat, pochodził spod Przemyśla, zajmował jedno z kierowniczych stanowisk w wojskach balonowych garnizonu Torunia. W roku ubiegłym przeżył tragedię, tracąc ukochaną żonę, w chwili, kiedy na świat wydała mu synka. Maleństwem-sierotą po śmierci matki zaopiekowała się jego siostra, p. inżynierowa Z. w Gdyni.

Angielski plan zawieszenia broni w Hiszpanii

przyjęty przychylnie przez Paryż i Berlin

Londyn 23. 5. (PAT). Agencja Reutera komunikuje, że rząd brytyjski kontynuuje rozmowy z Berlinem, Paryżem. Rzymem, Moskwą i Lizboną w sprawie zawieszenia broni w Hiszpanii i ewakuacji ochotników cudzoziemskich. Z Francji już nadeszła przychylna odpowiedź. Brytyjska inicjatywa ma na celu przygotowanie terenu, tak aby można było przystąpić do natychmiastowego działania z chwilą ustalenia przez Komitet Nieinterwencji planu odwołania ochotników.

Berlin 25. 5. (PAT). Inicjatywa rządu brytyjskiego w sprawie zawieszenia broni w Hiszpanii w celu wycofania ochotników przyjęta została w Berlinie zasadniczo z zadowoleniem. Jak wnioskować można z wynurzeń tutejszych kół politycznych, widzą one w dobie dzisiejszej możności wyrównania stosunków brytyjsko - niemieckich wyłącznie przez zlikwidowanie konfliktu hiszpańskiego. Mimo to zapatrują się tu z dużym sceptycyzmem na praktyczne możliwości zrealizowania inicjatywy brytyjskiej.

Urzędowa odpowiedź Berlina na sondowania londyńskie nie została jeszcze udzielona. Nastąpi ona jednak niewątpliwie przed zapowiedzianym na poniedziałek posiedzeniem londyńskiego Komitetu Nieinterwencji.

Rzym 23. 5. (PAT). Redaktor polityczny Agencji Stefani pisze: W związku z rozmowami międzynarodowymi odnośnie wycofania ochotników cudzoziemskich z Hiszpanii należy raz jeszcze przypomnieć, że propozycja wycofania ochotników i agitatorów politycznych była w swoim czasie złożona przez Włochy, lecz nie była przyjęta przez Francję i nie była poparta przez Anglię. Przez ten czas sprawa się skomplikowała, ponieważ rząd Walencji stosuje na szeroką skalę naturalizację ochotników, co czyni propozycję obecnie nierealną.

Po wielkim pożarze fabryki „Akwawit" w Poznaniu

Zgliszcza rafinerii spirytusu „Akwawit" w Poznaniu, która spłonęła całkowicie przed trzema dniami. Pożar powstał od uderzenia pioruna w jeden ze zbiorników spirytusu.

100 samolotów nad Bilbao

Paryż 23. 5. (PAT). Havas donosi z frontu baskijskiego, ze lotnictwo powstańcze przez cały dzień bombardowało pozycje baskijskie. W nalotach brało udział 100 samolotów.

Wedle wiadomości ze źródeł powstańczych, lotnictwo rządowe zbombardowało klasztor Panien Sakramentek w Pampelunie. Wśród ofiar bombardowania Pampeluny znajduje się troje dzieci.

Berliński głos o Gdańsku

Trochę za mało orientacji w sprawie Polonii gdańskiej

Publicysta niemiecki dr. Clauss po krótkich odwiedzinach Gdańska ogłasza w „Berliner Tageblatt" artykuł, w którym daje ocenę panujących w Wolnym Mieście stosunków. Po nastrojowym wstępie i kilku superlatywach pod adresem gdańskich narodowych socjalistów, autor artykułu poświęca swoją uwagę sytuacji politycznej Gdańska. Interesujące jest przy tym następujące stwierdzenie:

„Gauleiter Forster — pisze dr. Clauss — jak również władze gdańskie nie dążą do stworzenia „faktów dokonanych", ani też w ogóle do jakiegokolwiek uprzedzenia naturalnego rozwoju historycznego"..

W dalszym ciągu artykułu autor zajmuje się sprawą mniejszości polskiej przy czym oświadcza, że prawa tej mniejszości w Gdańsku przez nikogo nie są zaprzeczane, o tyle jednak o ile nie łączy się ona z obcymi jej opozycyjnymi celami (?).

Zastrzeżenie to jest bardzo dziwne. Jakie to „obce opozycyjne cele" może imputować Polonii gdańskiej berliński dziennikarz? Trudno chyba o element bardziej lojalny wobec obowiązujących na terenie Wolnego Miasta i zastrzeżonych umowami międzynarodowymi praw, aniżeli miejscowi Polacy. Polonia gdańska nie łączy się z żadnymi „opozycyjnymi" dążeniami, gdyż rozgrywki polityczne pomiędzy stronnictwami niemieckimi jej nie dotyczą. Pragnie ona spokojnie żyć i pracować, korzystając z należnej jej i zagwarantowanej swobody. Jeżeli jednak tu i ówdzie swobodę tę się ogranicza, jeżeli negliżuje się jej uprawnienia, a nawet stosuje się wobec niej szykany, wówczas zmuszona jest bronić się i do obrony tej ma inne, bardziej skuteczne środki, aniżeli uprawianie „opozycji"

Szkoda, że dziennikarz berliński, przedstawiając na ogół w świetle dość obiektywnym sytuację Gdańska, nie zadał sobie trudu zapoznania się również z rzeczywistym położeniem i dążeniami Polonii gdańskiej. Być może wówczas zaoszczędził by sobie zbytecznych i bezpodstawnych aluzyj.

Komunikat meteorologiczny

Wczoraj w godzinach popołudniowych na Wileńszczyźnie, częściowo na Podlasiu i Polesiu oraz w Małopolsce Wschodniej utrzymywała się pogoda pochmurna. W pozostałych okolicach nastąpiły rozpogodzenia. Temperatura o godz. 14-ej wynosiła: 13 st. w Zakopanem, 17 st. w Wilnie i we Lwowie, 18 w Krakowie, 19 st. w Pińsku, 20 st. w Warszawie i Gdyni, 21 w Poznaniu, a 22 st. w Bydgoszczy i Grudziądzu.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 24 bm. W całym kraju dość pogodnie o niewielkim wzroście zachmurzenia w ciągu dnia, zwłaszcza we wschodniej połowie kraju. Temperatura bez większych zmian, jednak z tendencją do wzrostu.

Zjednoczony Naród w służbie Państwa

— „Czy chcecie, obywatele, w sposób zorganizowany pracować dla Polski?"

Pytanie to zostało sformułowane równo rok temu. Na zjeździe delegatów Związku Legionistów w Warszawie, w dniu 24 maja 1936 r.

Wysunął je spadkobierca ideowy Wskrzesiciela Polski, Wódz Naczelny, Marszałek Edward Śmigły - Rydz.

„W imię czego organizować?" — zapytał.

Odpowiedź brzmiała: **w imię obrony Polski; podciągnięcia Jej wyżej; odrobienia zaległości, spowodowanych okresem niewoli; stworzenia jednolicie kierowanej woli; „rzetelnej służby Polsce, Ojczyźnie czy Państwu, jak kto woli."**

Dziś upływa rok, gdy społeczeństwo polskie otrzymało ten program ideowy, gdy zostały przez Wodza ustalone wytycznie działania w naszym życiu zbiorowym.

Jak się z perspektywy minionego roku przedstawia realizacja tego programu?

Zagadnienie obrony stało się zagadnieniem **naczelnym.** Promieniuje ono na cały kraj i na całe społeczeństwo. Jest jakby „punctum saliens" wszystkich poczynań rządu i społeczeństwa. Wywiera dominujący wpływ na całą naszą politykę zagraniczną i wewnętrzną, na wszystkie prace organizacyjne w dziedzinie społecznej, gospodarczej i kulturalnej. Nazwał je w dniu 24 maja ub. r. Wódz Naczelny **„pionem moralnym",** „jedynym naszym hasłem". Kazał je traktować na jak najszerszej płaszczyźnie, w jak najszerszym ujęciu.

I tak też to hasło przeniknęło do świadomości całego społeczeństwa.

Z hasła tego wyłoniły się jednak pewne pochodne zagadnienia, jakby hasła wtórne, których pełniejsza czy mniej pełna realizacja będzie właśnie stanowić o tym, w jakim stopniu zdołamy „odrobić zaległości" i na jaki poziom zdołamy Polskę „podciągnąć".

Na czoło tych zagadnień wysunąć trzeba oczywiście nasz stosunek **do świata zewnętrznego,** to co popularnie zwiemy naszą polityką zagraniczną. Stwierdźmy więc, że w ciągu roku, który upłynął od rzucenia przez Wodza hasła „obrony Polski" — w naszym stosunku do świata nic nie zaszło, coby umniejszało wielki kapitał siły i powagi, zdobyty przez Wielkiego Marszałka; nie uległy najmniejszej zmianie linie kierunkowe naszej polityki zagranicznej. Zasada, że opoką, na której Polska musi się oprzeć w swej nawskroś pokojowej polityce, jest jej siła, jej pogotowie obronne — i następna zasada, że „nic o nas bez nas", że o naszym stosunku do ościennego świata decydują wyłącznie żywotne interesy Państwa i narodu — utrzymana została w całej pełni i w całej rozciągłości.

Następne zagadnienie: układu sił wewnątrz kraju, struktury wewnętrznej społeczeństwa, intensywnie zaprzątało umysły w ciągu tego roku. Wynikało to zresztą logicznie z postulatu Wodza, aby praca dla Polski odbywała się „w sposób zorganizowany". W tym postulacie — jakby w zalążku tkwiła idea konsolidacji; aby pracować w sposób zorganizowany, trzeba się zjednoczyć, trzeba się poddać „jednolicie kierowanej woli." Następstwem tego musiała być podjęta przez Adama Koca inicjatywa stworzenia **Obozu Zjednoczenia Narodowego,** jako ośrodka pracy organizacyjnej, podjętej nie w imię doktryny partyjnej — czy nawet monopartyjnej — nie w imię (jak to ostatnio w Białymstoku stwierdził gen. Galica). dążenia do ustroju totalnego, a w imię **skupienia twórczych sił w narodzie właśnie dla wcielenia w czyn tych programowych założeń, które w sposób tak jasny i zdecydowany sformułował 24 maja ub. r. Wódz Naczelny.**

Następnym zagadnieniem, które w minionym roku skupiło uwagę społeczeństwa, a było również refleksem haseł, wysuniętych przez ideowego następcę Józefa Piłsudskiego — stało się **zagadnienie przebudowy gospodarczej,** zagadnienie przemian w układzie społecznym: zagadnienie **miast i wsi, zagadnienie takich zabiegów i przedsięwzięć, któreby nam dozwoliły dotrzymać kroku obcym potęgom w ich ekspansji gospodarczej i ich zbrojeniach.**

To też jesteśmy od roku świadkami bardzo intensywnej pracy i bardzo daleko idących zamierzeń w dziedzinie gospodarczej, na odcinku przemian w strukturze społecznej, w wysiłkach o usunięcie z polskiej rzeczywistości zmory bezrobocia i w staraniach o sprawiedliwość społeczną w różnych warstwach ludności. Opracowanie wielkiego planu inwestycyjnego, utworzenie wielkiego okręgu centralnego naszej ekspansji przemysłowej, starania o zmniejszenie rozpiętości w wysokim stosunkowo rozwoju kultury gospodarczej „Polski A", a niskim stopniu tej kultury „Polski B" — oto wielkie zadania, przedsiębrane z chwilą, gdy zdołaliśmy odbić się od dna kryzysu, zrównoważyć budżet państwowy i stwierdzić szereg symptomatów poprawy koniunktury.

Równocześnie wysunęły się wielkie zagadnienia społeczno - gospodarcze, zagadnienia, związane z szybkim przyrostem ludności i koniecznością rewizji poglądów na strukturę gospodarczą miast i wsi. Brak ziemi na wsi i przeludnienie wsi, przy równoczesnym niskim stopniu uprzemysłowienia miast — oto jeden z wielkich problemów obecnej naszej rzeczywistości. Kwestia sprawiedliwego rozmieszczenia ludzi i żywności, wypośrodkowania sprawiedliwej miary cen artykułów przemysłu i roli — oto niemniej doniosłe problemy, zaprzątające naszą uwagę i wymagające skutecznego rozwiązania, jeśli cel główny — obrona Polski — nie ma zaznać przeszkód.

Rok ledwa minął, gdy nam Wódz wyznaczył program działania, Rok pełen inicjatywy i zapoczątkowanych szczęśliwych prac.

Jednak dalszą przesłanką wykonania tych prac pozostaje wciąż to, co 24 maja 1936 Marszałek Śmigły - Rydz określił w słowach: **„wyzwolenie sił moralnych i twórczych w narodzie, skupienie ich do wytworzenia nowych wartości."**

„W sposób zorganizowany pracować dla Polski" możemy tylko — zjednoczeni.

Przemówienie Marszałka Smigłego-Rydza

na uroczystej promocji doktorskiej w Wilnie

Magnificencjo, Panie Dziekanie, Panie Promotorze, Panowie Profesorowie! Dziękuję serdecznie za te wyjątkowe chwile, jakie dzięki Panom przeżywam wśród tych murów drogich sercu każdego Polaka.

Zdjęcie przedstawia grupę osobistości, które wzięły udział w akcie promocji, z Marszałkiem Śmigłym Rydzem w pośrodku. Stoją od lewej ku prawej: metropolita wileński J. E. ks. arcybiskup Jałbrzykowski, minister WR i OP prof. Wojciech Świętosławski, Marszałek Senatu Aleksander Prystor, Marszałek Polski Edward Śmigły Rydz J. M. rektor Uniwersytetu prof. Staniewicz, gen. broni poseł Lucjan Żeligowski.

Widocznie już moje takie przeznaczenie, abym w Wilnie przeżywał jedną z najbardziej niezapomnianych godzin mego życia. Zaszczytna godność, którą dziś z rąk Panów otrzymuję ma dla mnie szczególną treść, tym szacowniejszą, że godność od wileńskiego właśnie uniwersytetu pochodzi

Uniwersytet ten nosi nazwę Stefana Batorego. wielkiego króla-bojownika, który wileńskimi szlakami prowadził swoje wojska dla utrwalenia wschodnich granic Rzplitej. Ten król-żołnierz z instynktu i wrodzonej skłonności umiał wśród zamierzeń i działań wojskowych znaleźć czas na zajmowanie się sprawami nauki i kultury. Za jego panowania liceum wileńskie stało się akademią. Troska tego króla o wiedzę łączyła się z pewnością z jego celami wychowawczymi, bo był on wychowawcą Polaków, ucząc ich cnoty karności, wypełniania publicznych obowiązków, podporządkowania interesu własnego interesowi publicznemu. Swymi rządami uczył on, że nie należy biernie wyczekiwać na zdarzenia losów lecz czynnie je kształtować. Wskazywał jak ścisły zachodzi związek między wielkością i potęgą państwa, a między cnotami żołnierskimi i zdolnością narodu do wysiłku zbiorowego. Takim był twórca akademii wileńskiej.

Wskrzeszenie tej akademii już jako uniwersytetu jest dziełem drugiego wielkiego bojownika już nie króla i pomazańca z rąk ludzkich, ale Wodza Narodu, pomazańca Opatrzności. Nim zwiędły pierwsze kwiaty zasadzone na grobach jego żołnierzy tu w Wilnie poległych. gdy cały wschód Polski gorzał jeszcze pożarem wojny, Marszałek Piłsudski powołał do życia uniwersytet, wydobywając z pod rumowisk niewoli ożywcze źródło polskiej kultury. I on również będąc żołnierzem z instynktu i wrodzonej skłonności, był zarazem wielkim wychowawcą narodu. Był wychowawcą wyjątkowym, bo z pośród wszystkich tych, którzy w naszej przeszłości dzierżyli najwyższą władzę, on w sposób najdobitniejszy i najwszechstronniejszy sformułował narodowi wskazania i cele wychowawcze.

Jeśli można snuć przypuszczenia, obydwaj ci wielcy ludzie przeżyli nie jedną noc pełną tragicznego napięcia wpatrzeni badawczo w duszę współczesności. Napewno najcięższe dla nich przeżycia to nie pola bitew lecz ich misja wychowawcza.

Dzięki niebywałej hartowności ducha, nie ugięli się lecz wytrwali w swej misji. I gdy znajdujemy się wśród murów uniwersytetu, gdy młodzież nie tylko się kształci lecz i wychowuje, to muszę się uprzytomnić te dwie wielkie postacie, z których myśli i przeżyć walk i wzlotów musiało coś zostać i żyje w duchu uniwersytetu.

Reprodukujemy zdjęcie związane z uroczystą promocją Marszałka Śmigłego Rydza na doktora honoris causa Uniw. Stef. Batorego w Wilnie. Moment wygłaszania przez Marszałka Śmigłego Rydza przemówienia po akcie uroczystej promocji, z dyplomem doktora honoris causa w ręku.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia

Tow. Przem. Chem. Farm. d. Magister Klawe S. A.

W dn. 22 kwietnia r. b. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów powyższej Spółk. Akc. mającej siedzibę w Warszawie.

Na ogólną ilość 15.000 akcyj zgłoszono: p. Dr. Stanisław Klawe — 12.470 sztuk, p. inż. Stefan Klawe — 2000 sztuk i p. inż. Wacław Klawe — 520 sztuk, t. j. razem 14.990 sztuk akcyj.

Majątek Towarzystwa stanowią: zabudowania fabryczne wraz z urządzeniem oraz zagospodarowany do potrzeb Instytutu Bakteriologicznego i Serologicznego majątek 500 ha w Drwalewie.

Czyniąc zadość nowoczesnym wymogom Zarząd T-wa w roku sprawozdawczym poczynił cały szereg inwestycyj, w szczególności: całkowite nowe urządzenie w dziale organopreparatów oraz częściowo — intraktów, chemii syntetycznej, laboratorium galenowego, pracowni biologicznej itp.

Produkcja firmy obejmuje: działy: organopreparatów, bakteriologiczny, serologiczny, intraktów, chemii syntet., płynów iniekcyjnych, przetworów farmaceut., pracownia chem. analityczna, pracownia fizjologiczna i biologiczna, dział szczepionek i surowic weterynaryjnych, pracownia doświadczalna i tabletkarnia.

W majątku Drwalewo znajduje się Instytut Serologiczny i Bakteriologiczny (500 ha, 350 koni, 75 świń, hodowle zwierząt doświadczalnych itp.). Czynna jest tam pracownia surowic i szczepionek ludzkich i weterynaryjnych, laboratorja do produkcji surowicy hemopoetycznej oraz plantacje roślin lekarskich.

Towarzystwo wydaje własne czasopisma: „Farmacja" — dwumiesięcznik, „Medycyna Współczesna" — miesięcznik i „Weterynaria Współczesna" — kwartalnik. Pisma te są wysyłane bezpłatnie pp. farmaceutom, lekarzom i lekarzom weter.

W roku sprawozdawczym Tow. zorganizowało nowy dział — rolniczy, w którym produkowane są środki chemiczne do zwalczania chorób i szkodników roślin uprawnych oraz mieszanki nawozowe do zasilania kwiatów, drzew, krzewów, warzyw itp.

Wobec rozrostu produkcji oraz uruchomienia nowych działów w roku bież. Tow. przystąpiło do rozbudowy budynków. fabrycznych, w których znajdzie pomieszczenie kilka działów.

Do zarządu na rok bieżący zostali wybrani: Dr. Stanisław Klawe — prezes, p. Janina Klawe i p. Wacław Klawe.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: Stanisław Janczewski — adwokat, Józef Temler — przemysłowiec, Jan Lewandowski — przys. księgowy, Henryk Menkarski rolnik. Stanisław Tomczuk — dr. med.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Piłka nożna

WARSZAWIANKA — POGOŃ 1:0

W niedzielę rozegrany został we Lwowie mecz ligowy Warszawianka — Pogoń, zakończony niespodziewanym zwycięstwem Warszawianki 1:0 (0:0). Jedyną decydującą o zwycięstwie bramkę zdobył w drugiej połowie Wieczorek z podania Smoczka. Doskonale grali u gości Jachimek, Smoczek i Prosator. W Pogoni bez zarzutu grała cała linia pomocy i Jerzewski w obronie.

GARBARNIA — RUCH 1:1.

Niedzielny występ czterech drużyn ligowych w Krakowie wywołał olbrzymie zainteresowanie, gromadząc na boisku Cracovii 8000 widzów. Pierwsze spotkanie Ruchu z Garbarnią zakończyło się wynikiem remisowym 1:1 (1:1). Garbarnia grała w dziewiątkę bez najlepszego zawodnika Pazurka oraz z kontuzjowanym Wilczkiewiczem.

CRACOVIA — WARTA 2:0

W drugim spotkaniu Cracovia pokonała poznańską Wartę 2:0 (0:0). Zwycięstwo Cracovii jest zasłużone. Obie bramki padły w drugiej połowie. Pierwszą zdobył Korbas w 28 minucie z rzutu karnego. W 41 minucie Góra zdobył drugi punkt dla Cracovii.

UNIA BIJE P. P. W. 2:0 (1:0)

W Tczewie w cyklu rozgrywek o mistrzostwo Pomorza miejscowa Unia pokonała P. P. W. z Grudziądza w stosunku 2:0, do przerwy 1:0. Gospodarze przeważali przez cały czas gry, jednak cyfrowo swej przewagi nie uwidocznili.

„GRYF" ROZGROMIŁ GOPLANIĘ 6:0 (2:0)

W Bydgoszczy rozegrany został mecz piłkarski o mistrzostwo Pomorza pomiędzy W. K. S. „Gryf" a Goplanią inowrocławską, która to drużyna wobec zakazu rozegrania meczów na swoim boisku musiała rozegrać mecz na obcym terenie.

Gryfiacy rozgromili Goplanię inowrocławską w stosunku 6:0, do przerwy 2:0, przypieczętowując tym zwycięstwem zdobyte mistrzostwo.

Bramki dla Gryfu zdobyli: Wierzelewski 3, Ziółkowski 2 i Ochocki 1.

BAŁTYK POKONAŁ — POLONIĘ 2:0 (1:0)

W Gdyni R. K. S. „Bałtyk" rozegrał mecz piłkarski o mistrzostwo Pomorza z Polonią bydgoską. Mecz zakończył się niespodziawanym zwycięstwem drużyny gdyńskiej w stosunku 2:0, do przerwy 1:0. Polonia która przyjechała do Gdyni w osłabionym składzie uległa po zaciętej i dość ciekawej grze Bałtykowi, który zagrał znacznie lepiej niż na meczu z T. K. S-em.

T. K. S. „29" ZDOBYWA WICEMISTRZOSTWO POMORZA
T. K. S. „29" — W. K. S. Inowrocław 1:0 (0:0)

Na boisku miejskim w Toruniu rozegrany został mecz piłkarski o mistrzostwo Pomorza pomiędzy miejscowym T. K. S-em a W. K. S. z Inowrocławia. Mecz zakończył się po nieciekawej grze zwycięstwem w stosunku 1:0. Jedyną bramkę zdobył Grajkowski z wolnego. Gra stała na niskim poziomie. W. K. S. Inowrocław miał kilka dogodnych pozycyj podbramkowych, których jednak nie wykorzystał.

Drużyna T. K. S-u uplasowała się na drugim miejscu z którego trudno ją będzie zepchnąć tymbardziej, że Polonia straciła w Gdyni 2 punkty.

Los W. K. S. Inowrocław został w dniu wczorajszym przypieczętowany i nie ulega wątpliwości, że drużyna ta opuści pomorską „A" klasę.

K. S. CISZEWSKI — K. S. JEDNOŚĆ" 4:0

W Toruniu KS Jedność rozegrał mecz piłkarski o mistrzostwo klasy „B" z K. S. „Ciszewski" z Bydgoszczy. Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny bydgoskiej w stos. 4:0. Gra stała na niskim poziomie.

Międzynarodowe zawody konne w Sopotach

W dniach 12 i 13 czerwca rb. odbędą się w Sopotach międzynarodowe zawody konne z udziałem jeźdźców z Polski, Łotwy Niemiec i Gdańska. Z Polski zgłosili swój udział Centrum Wyszkolenia Kawalerii w Grudziądzu z 9 oficerami i 20 końmi, oraz rotmistrz Rojewicz z 25 pułku ułanów z 2 końmi.

Z Niemiec zgłoszono udział oficerów i koni szkoły kawaleryjskiej w Hanowerze, szeregu prywatnych stajni i kilku pułków kawalerii Prus Wschodnich.

Z Łotwy przybędzie na zawody 6 oficerów i 13 koni, a z Gdańska zgłoszono 41 jeźdźców i amazonek z 50 końmi — policji, oddziałów konnych S. A. i S. S. i osób cywilnych.

Zawody rozpoczną się już dnia 11 czerwca o godz. 15 głównymi próbami wstępnymi. Celem umożliwienia oglądania zawodów jak najszerszych kołom publiczności, ustalono na dzień ten bardzo niskie ceny wstępu.

Bezapelacyjne zwycięstwo Polski w trójmeczu lekkoatletycznym

Polska — Grecja — Czechosłowacja 166 pkt. — 125 pkt. — 99 pkt.

Ateny 23 5. (PAT). W niedzielę zakończony został w Atenach trójmecz lekkoatletyczny Polska — Grecja — Czechosłowacja.

Polska odniosła miażdżące zwycięstwo zajmując pierwsze miejsce w trójmeczu i zdobywając 166 pkt., Grecja miała 125 pkt., a Czechosłowacja 99 pkt. Ogółem Polska odniosła 12 zwycięstw, Grecja 4, a Czechosłowacja tylko 3. Wyniki ostatniego dnia przedstawiają się następująco:

Bieg na 400 m przez płotki: 1) Grek Mandikas w czasie 55,1; 2) Maszewski czas 56,6.

W skoku o tyczce 1) Sznajder 4.03 m. Rzut dyskiem 1) Grek Syllas 49,50 m., 2) Gierutto 42,15 m., 3) Tilgner 40,34 m.

Bieg na 1500 m. 1) Kucharski 4:05,4; 3) Soldan.

Bieg na 200 m.: 1) Polak Popek w czasie 23,4 sek., 2) Grek Mandikas, 3) Śliwak.

10.000 m.: 1) Noji w czasie 32:42,8 min. Wirkus zajął czwarte miejsce.

Trójskok 1) Luckhaus 14,70 m. Drugi Polak Hoffman zajął dopiero czwarte miejsce 13,55 m.

Rzut kulą :1) Czech Douda 15,37 m. 2) Tilgner (Polska) 14,55; 3) Gierutto 14,51.

Sztafeta 4 razy 400: 1) Polska czas 3:26,5 min. 2) Czechosłowacja, 3) Grecja.

Udany rewanż

Sokolice z Grudziądza zwyciężają wysoko lekkoatletki Pomorzanina w stosunku 228 : 171

Drużynowy mistrz Polski, Sokolice grudziądzkie rozegrały w dniu wczorajszym zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Pomorza z KS KPW „Pomorzanin" bijąc drużynę Pomorzanina w wysokim stosunku 228:171. Rewanż za poniesioną porażkę na Pomorskich Igrzyskach Sportowych udał się Sokolicom na całej linii. Na 11 konkurencyj Sokolice zajęły aż 8 pierwszych miejsc. Dla Pomorzanina 2 pierwsze miejsca zajęła Książkiewiczówna w biegu na 60 m. bijąc po zaciętej walce najlepszą sprinterkę Pomorza Staruszkiewiczównę, zaś Wiśniewska w biegu na 800 m. zdobyła najniespodziewanie trzecie zwycięstwo dla Pomorzanina. W każdej konkurencji startowały po 3 zawodniczki z każdego zespołu.

Zawody wobec wyrównanego poziomu zawodniczek Sokoła grudziądzkiego nie dały tej emocji jakiej się spodziewaliśmy. Na beznadziejnym poziomie stała konkurencja w rzucie oszczepem gdzie wyniki wahały się w granicach od 19—26 m. Jak na mistrzostwa Pomorza to mało. Na wyróżnienie zasługuje nienotowana ambicja zawodniczek Pomorzanina Stawskiej i Wiśniewskiej, które w ciągu zaledwie 3 godzin startowały aż w 5 biegach. Organizacja zawodów była dobrą.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Bieg 80 m. płotki: 1) Felska Sokół 14.8 s. 2) Stawska Pom. 15,6 s., 3) Wiśniewska 15,8.

Bieg 60 mtr. płaski: 1) Książkiewiczówna Pomorzanin 8,2 s., 2) Staruszkiewiczówna Sokół 8,3 s., 3) Gawrońska Sokół.

Skok wzwyż: 1) Felska Sokół 1,38 m.. 2) Książkiewiczówna Pomorzanin 1,38 m., 3) Stawska Pomorz. 1,35 m.

Bieg 4 razy 100 m.: 1) Sokół I Grudz. 53,4 sek., 2) Pomorzanin I Toruń 55 sek.

Rzut kulą: 1) Gackowska Sokół 9,88 m., 2) Kruegerówna Pomorzanin 9.75 m., 3) Stawska Maria Pom. 9.30 m.

Skok w dal: 1) Książkiewiczówna Pom. 4,78 m., 2) Staruszkiewiczówna Sokół 4,68 m. 3) Felska Sokół 4,50 i pół m.

200 m. płaski: 1) Staruszkiewiczówna Sokół 28 sek., 2) Gawrońska Sokół 29 sek., 3) Lewandowska Pomorzanin 30,2 sek.

Rzut oszczepem: 1) Gackowska Sokół 26.93 m., 2) Stawska Pomorz. 25.41 m., 3) Staruszkiewiczówna Sokół 23,09 m.

Rzut dyskiem: 1) Gackowska Sokół 32.99 m., 2) Ożdżanka Sokół 27,87 m., 3) Świerzyńska Pom. 27.80 m.

Bieg 4 razy 200 m.: 1) Sokół I Grudz. 1,56 min. 2) Pomorzanin I Toruń 2,06 m.

Bieg 800 m.: 1) Wiśniewska Pomorzanin 3.05.6; 2) Witkowska Sokół 3,06.8. 3) Staw-

Ogólna punktacja 228:171 dla Sokoła grudziądzkiego.

Król szwedzki Gustaw V wśród sportowców

W Sztokholmie odbyły się ostatnio międzynarodowe zawody piłki nożnej między reprezentacjami Szwecji i Anglii. Widzimy króla Gustawa V witającego się ze zwycięskimi zawodnikami angielskimi.

Katastrofa samochodowa pod Bydgoszczą

Trzech jadących odniosło ciężkie rany

W nocy, dnia 22 bm. wydarzyła się pod Bydgoszczą katastrofa samochodowa. Samochód, stanowiący własność p. Józefa Szymczaka (Dworcowa 8), w którym znajdowały się cztery osoby, rozbił się doszczętnie a pasażerowie odnieśli okaleczenia. Wypadek nastąpił przy wymijaniu auta ciężarowego. Szofer p. Szymczaka p. Józef Tomaszewski, chcąc wyminąć ciężarówkę, w ostatniej chwili został zepchnięty przez nią na lewą stronę szosy i uderzył w drzewo. Znajdujący się w samochodzie p. Bronisław Sułkowski (Orla 36), p. Stanisław Janiak (Chrobrego 20), i p. Bernard Weynerowski (Czarneckiego 13), odnieśli poważniejsze obrażenia ciała. Natychmiast po wypadku szofer Tomaszewski, który najmniej ucierpiał w katastrofie, udał się do Bydgoszczy po pomoc.

W chwilę po tym jadący szosą w stronę miasta szofer Ubezpieczalni Społecznej w Bydgoszczy p. Jur, zabrał rannych do szpitala powiatowego na Bielawkach. Ciężarówka nie rozpoznana odjechała, nie troszcząc się o ofiary katastrofy.

Drobne wiadomości sportowe

SŁABE WYNIKI BOKSERÓW POLSKICH W BERLINIE

W Berlinie odbył się międzynarodowy turniej bokserów policyjnych z udziałem 4 zawodników polskich. Polacy odnieśli jedno zwycięstwo i ponieśli trzy porażki.

W wadze lekkiej Garecki przegrał z berlińczykiem Krage. W wadze średniej Schellin pokonał Kurkę i Florysiaka zajmując pierwsze miejsce w tej wadze.

W wadze ciężkiej Piłat pokonał berlińczyka Sendla.

POLSCY ZAPAŚNICY WYELIMINOWANI NA MISTRZOSTWACH EUROPY

Paryż 23. 5. (PAT). Na mistrzostwach zapaśniczych Europy obaj startujący Polacy zostali wyeliminowani. W niedzielę Krysmalski został pokonany przez Włocha Gallegati'ego i odpadł od dalszych rozgrywek. Staniczek został wcześniej wyeliminowany wskutek dwóch kolejnych porażek.

ZAWODY STRZELECKIE O MISTRZOSTWO WYBRZEŻA

W przyszłą niedzielę, dnia 30 maja rb. o godz. 11 rozpoczną się na strzelnicy PRS. we Wrzeszczu zawody strzeleckie o mistrzostwo Wybrzeża Okręgu Toruńskiego i Gdańskiego Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy RP. Zawody te odbędą się po raz trzeci o nagrodę przechodnią p. ppłk. dypl. Rosnera.

NOWA PORAŻKA NASZYCH ZAPAŚNIKÓW

Na mistrzostwach zapaśniczych Europy Staniczek z Polski przegrał drugie spotkanie z Włochem de Filipo. Jest to druga porażka Staniczka w Paryżu.

BRACIA WHITLOCK DZIELĄ SIĘ ZWYCIĘSTWAMI

W Bradford odbył się chód na 50 km. Pierwsze dwa miejsca zajęli bracia Whitlock. Mistrz olimpijski był pierwszy z czasem 4:50:44. Brat jego uzyskał czas 5:09:30

SPODZIEWALI SIĘ PIERWSZEGO MIEJSCA W MEDIOLANIE.

Przywódca sportu pięściarskiego Rzeszy, radca dr. Metzner krytykuje organizację mistrzostw, a następnie twierdzi, że niemieccy bokserzy musieli walczyć nie tylko z przeciwnikami, ale również z publicznością. Dr. Metzner uważa, że włoska publiczność ustosunkowała się szczególnie **nieprzychylnie do niemieckich bokserów** i bez względu na to, czy Niemcy walczyli z **Włochem, Polakiem, Szwedem, czy Węgrem.** Po zwycięstwie Muracha wroga demonstracja publiczności trwała tak długo, że nawet hymn narodowy był odegrany podczas gwizdów publiczności. Przywódca bokserów niemieckich zapowiada, że na przyszłość Niemcy będą musiały podjąć kroki, aby nie dopuścić do podobnych demonstracyj przeciwko niemieckim sportowcom.

MAŁŻEŃSTWO KORABIEWICZOWIE KAJAKIEM Z POLSKI DO TOKIO NA OLIMPIADĘ.

Dr. Wacł. Korabiewicz, który — jak wiadomo — odbył w 1934 r. wraz z małżonką podróż na kajaku z Polski Prutem przez morze Czarne, Bosfor, dookoła Małej Azji, następnie przez Zatokę Perską i rzekami indyjskimi do Delhi — przebywa obecnie w Gdyni, przygotowując się do nowej wyprawy. Tym razem dr. Korabiewicz ma zamiar udać się **kajakiem na Olimpiadę w Tokio przez Indie, Sjam i Chiny.** Do Tokio dr Korabiewicz ma przybyć w okresie Olimpiady w 1940 r. Po Olimpiadzie dr. Korabiewicz projektuje dalszą podróż kajakiem przez wyspy archipelagu Malajskiego do Australii.

W NAGRODĘ ZA WYGRANY MECZ KAŻDY PIŁKARZ OTRZYMA WŁASNY SAMOCHÓD.

Piłkarski puchar Francji zdobyła drużyna Sochaux, bijąc w finale Racing-Club ze Strasburga 2:1. Opiekunem drużyny **Sochaux jest słynny fabrykant samochodów Peugot**, którego fabryka zresztą mieści się w Sochaux. Przed decydującym meczem oświadczył on drużynie, że, jeżeli jego klub wygra, każdy z graczy otrzyma od niego w prezencie samochód. Nie przypuszczano, że słynny fabrykant ma zamiar dotrzymać obietnicy. Tymczasem, gdy drużyna powróciła do rodzinnego miasta, przed dworcem stało 15 samochodów, które otrzymali nie tylko gracze drużyny, ale również i rezerwowi.

GLEN MORRIS ZOSTAŁ AKTOREM FILMOWYM.

Agencja Reutera donosi, że słynny mistrz świata i olimpijski w dziesięcioboju, Glen Morris podpisał kontrakt z wytwórnia filmową w Hollywood. Glen Morris w ten sposób stał się zawodowcem.

SZAMOTA STARTUJE W AMERYCE.

Prasa amerykańska donosi, że w najbliższych dniach polski kolarz zawodowy, **Henryk Szamota**, startować będzie na mistrzostwach kolarskich Ameryki.

Zjazd delegatów oddziałów Polskiego Tow. Krajoznawczego w Bydgoszczy

Ważkie słowa p. wojewody pomorskiego Wł. Raczkiewicza - działalność PTK

W dniach 22 i 23 bm. gościła Bydgoszcz przeszło 70 delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, którzy zjechali ze wszystkich stron Polski, by wziąć udział w dorocznym walnym zebraniu organizacji.

Dnia 22 bm. sympatyczni goście odbyli statkiem **wycieczkę do Brdyujścia,** gdzie podejmowani byli przez zarząd miejski obiadem, a stamtąd autobusami przez **Fordon, Trzęsacz, Kotomierz, Koronowo, Jeziora Byszewskie, Słupowo i Wojnowo do Bydgoszczy** by w godzinach wieczornych spożyć wydany przez **„Bacon Export Gniezno"** obiad.

O godz. 7 wieczorem przybył do Bydgoszczy prezes Zarządu Głównego PTK **wojewoda pomorski p. Władysław Raczkiewicz,** oczekiwany w gmachu ratuszowym przez włodarzy miasta pp. **starostę Suskiego i prezydenta Barciszewskiego.** P. wojewoda Raczkiewicz odbył następnie przejażdżkę po mieście oraz krótką konferencję z wymienionymi wyżej przedstawicielami władz.

O godz. 20 wieczorem nastąpiło otwarcie bardzo ciekawej **wystawy wydawnictw PTK.**, w godzinę zaś później uroczysta inauguracja zjazdu w sali posiedzeń rady miejskiej, dokonana przez p. wojewodę pomorskiego i prezesa zarządu głównego P. T. K. Raczkiewicza.

Pan Wojewoda wyraził podziękowanie miastu Bydgoszczy za serdeczne udzielenie gościny delegatom Towarzystwa. Następnie oświadczył, iż przez wzgląd na absorbującą go pracę państwowo-administracyjną zmuszony jest zrzec się przewodnictwa w Towarzystwie, któremu nie może się oddać z taką gorliwością, jakby tego pragnął, a tym samym nie może wziąć odpowiedzialności za prawidłowy bieg agend organizacji. Nie znaczy to, by zrywał zupełny kontakt z towarzystwem, przeciwnie, będzie mu służył i popierał moralnie i aktywnie i będzie nadal współpracował z Towarzystwem, zwłaszcza na terenie sobie podległym tj. w województwie pomorskim. Nadto p. min. Raczkiewicz wyraził radość i zadowolenie, że tegoroczny zjazd delegatów oddziału PTK odbywa się w Bydgoszczy, w mieście, które w ostatnim czasie jakże bardzo zmieniło swe oblicze zarówno pod względem kulturalnym jak i gospodarczym. Miasto Bydgoszcz jest niewątpliwie predystynowane do tego, ażeby wywierało wielki wpływ kulturalny i gospodarczy na całą ziemię pomorską, które — o miedzę położone od Torunia — podaje bratnią dłoń swej siostrzycy młodszej tj. Gdyni.

Wszystko, co się tutaj odbywa i czyni — mówił wojewoda Raczkiewicz — jest dla mnie bliskie i drogie, bo dotyczy to tej ziemicy — której bóle i tętno życia zawsze w sercu Polski odczuwaliśmy. Byliśmy i jesteśmy przekonani o tym, że w tej oto Bydgoszczy zawsze możemy liczyć na mocne ramię.

Następnie mówca poruszył ważne zagadnienie wychowania narodowego i państwowego, a w szczególności zagadnienie kształtowania charakterów młodzieży, by wyrosła na przyszłych pełnowartościowych obywateli Rzplitej, przesiąkniętych wiarą w wielką przyszłość naszego Narodu.

Z kolei p. prezydent m. Barciszewski powitał imieniem Bydgoszczy p. ministra oraz delegatów, wyrażając zadowolenie i podziękowanie, że PTK właśnie Bydgoszcz obrało sobie za miejsce tegorocznych swych walnych obrad. Do krajoznawstwa — zaznaczył p. prezydent Barciszewski — należy znajomość ludzi tej ziemi i tego miasta, z którym PTK chwilowy i — jak należy sądzić — ciągły zadzierżgnęło kontakt. Bydgoszcz może za mało do tej pory wykorzystywała sposobność do reklamowania się. Nie uprawia specjalnej propagandy mimo, iż niejednokrotnie to, do czego dąży i co działa, wykracza poza ramy regionalne grodu. Bydgoszcz jest miastem o specjalnym charakterze. **Zbiegły się tu typy Polaków z najrozmaitszych stron, a mimo to wytworzył się jeden silny stop Polaka, którego ożywia szczera miłość do miasta, który nastawiony jest niezłomnie na pracę dla dobra Pomorza i Polski, którego szczerym dążeniem jest umocnienie władzy Rzplitej nad Bałtykiem. W Bydgoszczy nie ma dzielnicowości, bo w pięknym tym mieście istnieje tylko Polak, dla którego dzielnicą jest Ojczyzna.** Przemówienie swe zakończył p. prez. Barciszewski wyrażeniem życzenia, by delegaci czuli się w grodzie nadbrdziańskim jak u siebie w domu, tym bardziej, że na każdym kroku spotykają się z sercem i życzliwością.

Po tym przemówieniu p. min. Raczkiewicz zabrawszy ponownie głos oświadczył iż wzruszony słowami prezydenta p. Barciszewskiego czuje się w moralnym obowiązku wyrażenia włodarzowi miasta imieniem własnym jak i Towarzystwa jaknajserdeczniejszej podzięki za tak staropolską gościnność.

Z kolei bardzo ciekawe referaty wygłosili pp.: **kpt. Sujkowski** o historii wojennej Bydgoszczy, oraz p. **red. Fiedler** o mieszczaństwie bydgoskim. Obydwa referaty spotkały się z dużym zainteresowaniem i uznaniem słuchaczy.

W końcu zabrał głos pierwszy wiceprezes PTK p. **Patkowski** z Warszawy, który wyraziwszy żal, iż dotychczasowy prezes organizacji p. min. Raczkiewicz widzi się zmuszonym do wycofania z czynnej akcji w zarządzie, poprosił pana Wojewodę by nie zrywał węzłów, jakie wiązały go dotychczas z PTK.

Po zamknięciu pierwszego dnia obrad p. prez. Barciszewski przyjmował u siebie herbatką p. min. Raczkiewicz, p. starostę Suskiego oraz członków zarządu głównego P. T. K., którzy odbyli też posiedzenie przygotowawcze do właściwych niedzielnych obrad. O godz. 1 w nocy p. min. Raczkiewicz wyjechał samochodem do Torunia, by wziąć udział w uroczystościach brodnickich w dniu 23 bm.

Drugi dzień zjazdu poprzedziło uroczyste nabożeństwo w kościele farnym, na którym obecni byli przedstawiciele władz, oraz delegaci zjazdu.

O godz. 10 przed poł, rozpoczęły się w sali posiedzeń rady miejskiej obrady niedzielne, którym przewodniczył wiceprezes zarządu głównego p. Aleksander Patkowski z Warszawy.

Po ustaleniu porządku obrad nastąpiły sprawozdania z działalności PTK z r. 1936 oraz sprawozdanie finansowe. Ze sprawozdań tych wynika, iż Towarzystwo w roku ub. wykazało w rozwoju organizacyjnym duży postęp. Obecnie PTK liczy 60 oddziałów podporządkowanych 8 okręgom, a skupiających 7500 członków PTK. dysponuje obecnie 15 schroniskami. Urządzono przeszło 400 wycieczek krajoznawczych, a przeszło 800 wycieczek specjalnych dla młodzieży zgrupowanej w kółkach krajoznawczych. W wycieczkach tych wzięło udział przeszło 30.000 ludzi. Poza tym Towarzystwo zorganizowało setki odczytów i pogadanek na tematy krajoznawcze, oraz wydało znaczną ilość broszur, przewodników i innych pism propagandowych. Obrót kasowy PTK wyniósł przeszło 180.000 złotych.

Nad sprawozdaniami wywiązała się ożywiona dyskusja, w czasie której poszczególni delegaci poruszyli kwestie z ich terenu działalności, oraz stosowali pod adresem zarządu głównego dezyderaty.

Prezesem głównego zarządu PTK w miejsce p. min. Raczkiewicza, który z prezesury zrezygnował, wybrany został p. senator Zygmunt Beczkiewicz z Warszawy.

Nowy krwawy napad rabunkowy

Bandyci zastrzelili gospodarza w Bierzgłowie

W nocy z piątku na sobotę w Bierzgłowie pow. toruńskiego dokonany został napad rabunkowy na mieszkanie Erwina Hapkego. Napastnik, spotkawszy się z gospodarzem oddał doń 5 strzałów rewolwerowych, raniąc go śmiertelnie. Powiadomiona o wypadku policja jeszcze tej samej nocy ujęła jako sprawcę napadu niej. Tadeusza Górzyńskiego z Łążyna, znanego sobie przestępcę. Śledztwo w toku. Hapke zmarł.

Targi Gdyńskie

W czasie od 20 czerwca do 4 lipca 1937 pod protektoratem wojewody pomorskiego p. ministra Raczkiewicza organizuje Towarzystwo Wystaw i Targów w Gdyni tegoroczne Targi Gdyńskie, aby stanowiły one istotnie skuteczny instrument wymiany towarowej na wszystkich odcinkach życia gospodarczego. Obejmują one działy budowlany, budowy dróg i motoryzacyjny, przemysłu rybnego, przemysłu kaszubskiego i turystyki regionalnej.

Podając powyższe do wiadomości jestem przekonany, że przemysłowiec i rzemieślnik pomorski, najbardziej zainteresowany w naszym handlu zamorskim oraz dziedzinach gospodarczych z nim związanych, weźmie gremialny udział w wspomnianych targach.

Blisko pół miliona strat na drogach pod Gdynią spowodowała zeszłotygodniowa burza

Onegdaj grupa dziennikarzy gdyńskich wzięła udział w lustracji terenów nawiedzionych powodzią w czasie zeszłotygodniowej burzy. W objeździe zorganizowanym z inicjatywy Komisariatu Rządu uczestniczyli pp.: Komisarz Rządu **Sokół,** nacz. wydz. techn. Komisariatu inż. **Michalski,** radny **Nowacki,** ref. pras. Komisariatu red. **Górnicki** i kilkunastu przedstawicieli poszczególnych pism.

Szczegółowa lustracja pozwoliła dziennikarzom zapoznać się z całkowitymi rozmiarami szkód, które wyrządziły dwudniowe burze i groźny wylew rzeki Kaczej. Łączna wysokość strat, jakie katastrofalne oberwanie się chmury wyrządziło na terenie okolicznym — jeśli chodzi tylko o same drogi, mosty itp. — wyraża się sumą ca 400.000 zł.

Na miejscach zerwanych dwóch mostów na rzece Kaczej pracują od rana do zmroku robotnicy, naprawiając w tempie pospiesznym spowodowane przez burzę uszkodzenia. W Orłowie przy budowie nowego mostu u ujścia rzeki Kaczej, pracuje młot parowy. Na końcowym tym odcinku szkody wyrządzone przez spływające masy wód są nie mniejsze, jak w fatalnej kotlinie w okolicy Kacka. Mimo, iż rzeczka na ostatnim odcinku była całkowicie uregulowana — spiętrzona woda zerwała wszelkie umocnienia, płynąc do morza nowym korytem. Most, a nawet rury wodociągowe zerwane zostały zupełnie. Ponieważ Orłowo już wkrótce przyjąć musi gości letniskowych, naprawę mostu i inwestycje na plaży przeprowadza się bardzo pospiesznie. Jakkolwiek nie szybko spodziewać się należy tak katastrofalnej ulewy i olbrzymiego wylewu rzeki, jak w ub. tygodniu — nowy most, jaki zbudowany zostanie w Orłowie, przystosowany zostanie całkowicie do swej roli, jaką spełnia tuż u samego ujścia kapryśnego ścieku.

Równolegle na drugiej stronie plaży prowadzona jest intensywnie budowa łazienek orłowskich, które już w połowie czerwca oddane zostaną do użytku kąpielowiczów. Nowe łazienki mają wygląd okazały.

Dzięki inwestycji tej Orłowo Morskie w roku bieżącym wybija się na czoło kąpielisk nadmorskich.

Dotychczasowa dobra komunikacja Orłowa z Gdynią poprawi się z czasem jeszcze bardziej, bowiem kąpielisko to łączyć będzie z miastem wspaniała, iście amerykańska autostrada, szerokości 33-metrowej. Obok dotychczasowej jezdni asfaltowej budowana jest 7 i półmetrowa jezdnia równoległa, wraz z chodnikami i specjalną drogą dla rowerzystów. Na obydwóch szosach odbywać się będzie ruch jednokierunkowy, zaś rowerzyści i piesi otrzymają specjalne drogi i chodniki.

Dotychczasowa jezdnia asfalotwa ma 8 m. szerokości, zaś po rozszerzeniu autostrada łączyć będzie Orłowo z Gdynią drogą 33-metrowej szerokości.

Nowy most, jaki obok restauracji Kuehla na tym odcinku budowany jest po poniedziałkowej burzy, skonstruowany zostanie według planu przewidzianego przez projektodawców autostrady.

Plon pierwszej dekady

Pierwsze dziesięć dni ciągnienia czwartej klasy trzydziestej ósmej Loterii Klasowej dały obfity plon w postaci licznych dużych wygranych.

W okresie tym padły dwie wygrane po 75.000 złotych na numery 72.737 w Przemyślu i 84.967 w Łodzi. Właścicielami poszczególnych ćwiartek tych losów byli robotnicy, rzemieślnicy, nauczyciele i urzędnicy.

Po 50.000 zł. wygrało ogółem pięć numerów, mianowicie: 103.949, 31.656, 38.291, 24.518 i 172.413.

Jedna z ćwiartek tego ostatniego numeru znajdowała się w posiadaniu p. Pelagii Stodolnej z Działdowa, której podobiznę podajemy poniżej.

Z pośród sześciu wygranych po 30.000 zł. wymienimy numer 167.310, którego jednej ćwiartki właścicielką jest p. Władysława

Taranówna, pracownica domowa przy ulicy Sienkiewicza 1 m. 26 w Warszawie.

Że kapryśna bogini Fortuna obdarza sympatią tych, którzy dochowują jej wiary dowodzi wypadek następujący:

Pan Józef Porwoł, syn rolnika z powiatu rybnickiego na Śląsku Górnym przybył do Warszawy w poszukiwaniu pracy. Dziesięciohektarowe gospodarstwo nie mogło bowiem wyżywić licznej rodziny, złożonej z rodziców i dziewięciorga dzieci — pięciu córek i czterech synów.

Przybywszy do stolicy p. Porwoł postąpił sobie bardzo odważnie: oto ze swych szczupłych środków, tak szczupłych, że musiał sprzedać ostatnie ubranie, kupił cały los do pierwszej klasy bieżącej loterii. Z wielkim wysiłkiem zdołał dobrnąć do czwartej klasy i oto w dziewiątym dniu ciągnienia na jego los nr. 63.475 padła wygrana 10.000 zł. Czym jest ta suma dla p. Porwoła, najlepiej zrozumieją ci, którzy tak jak on nie posiadają stałej pracy i żyć muszą z dorywczych zarobków.

Pan Porwoł zamierza z wygranych pieniędzy spłacić swoje rodzeństwo i objąć gospodarstwo na siebie.

W dniu 31 bm. odbędzie się losowanie głównej wygranej w wysokości miliona złotych. Przebieg ciągnienia transmitowany będzie przez radio.

Poza tym w kole pozostały jeszcze wygrane po sto tysięcy, siedemdziesiąt pięć tysięcy, pięćdziesiąt tysięcy złotych, oraz wiele innych.

„Jakbym ci wygarnął, tobyś nakrył się nogami"...

Kłusownik zabił towarzysza

W Chrostkowie pow. rypińskiego miał miejsce tragiczny wypadek. Dwaj kłusownicy, oglądając swe strzelby, które przysposabiali do wyprawy, uczyli się mierzyć do celu. W pewnej chwili jeden z nich, celując do swego towarzysza, rzekł:

— Jakbym tak ci wygarnął, nakryłbyś się jeno nogami". To mówiąc pociągnął odruchowo za cygiel, przekonany, że lufa jest próżna. Tymczasem padł strzał. Duży ładunek **prochu i śrutu z odległości 2 kroków** wżarł się w pierś nieszczęśliwego, który już bez „fajtnięcia" nogami obsunął się na ziemię z przedziurawionymi płucami i przebitym sercem. Zgon jego nastąpił momentalnie. Mimowolny zabójca stanie wkrótce przed sądem przed którym odpowie za zabójstwo człowieka z niedbalstwa i równocześnie za kłusownictwo. Straszny ten wypadek niech będzie przestrogą dla tych, co nawet w żartach biorą na cel człowieka.

Poniedziałek, 24. 5. Joanny
Wtorek, 25. 5. Grzegorza
Środa, 26. 5. Filipa

Z miasta

— **Wyśmienite lody** wanilowe, czekoladowe, cytrynowe i truskawkowe poleca Cukiernia R. Stenzel.

— **Koncert orkiestry Marynarki Wojennej.** Jak donosiliśmy, w niedzielę dnia 23 bm. odbędzie się w Bydgoszczy w Teatrze Miejskim koncert znanej w całej Polsce orkiestry Marynarki Wojennej z Gdyni pod dyr. p. kpt. Dulina. Obfity program przewiduje m. in. „Marsz Kaszubski" Nowowiejskiego, „Hej Orle Biały" Paderewskiego; „Marsz Floty Polskiej" Dulina. Współudział w koncercie weźmie chór Harmonia pod dyr. p. L. Jaworskiego. Oddział bydgoski Ligi Morskiej i Kolonialnej, organizując ten koncert, jest przekonany, że cała Bydgoszcz tłumnie pośpieszy posłuchać gry świetnej orkiestry znanej nam wszystkim w Bydgoszczy z przed dwóch lat.

— **Kradzież pieniędzy.** Z mieszkania p. Leona Wojciechowskiego zam. przy ul. Kościuszki 33, zginęły w niewyjaśniony sposób pieniądze w kwocie 200 zł. O zagadkowej kradzieży poszkodowany doniósł policji.

— **Karambol.** W sobotę w dniu 22 bm. zderzył się na ulicy Mostowej tramwaj z taksówką kierowaną przez szofera Stanisława Nawrotka. Wypadku w ludziach nie było. Samochód został lekko uszkodzony. Kto ponosi winę zderzenia wykażą dochodzenia.

— **Podrzucony granat.** P. Stanisław Latos, zam. przy ul. Saperów 59 znalazł w swym ogrodzie granat, który został podrzucony przez nieznanego sprawcę. Powiadomiona o tym odkryciu policja przeprowadza dochodzenia. Granat przekazano władzom wojskowym.

— **Zderzenie samochodów.** U zbiegu ulic Sienkiewicza i Chrobrego zderzyły się dwa samochody osobowe. Jeden kierowany był przez p. Tobolskiego z Koronowa, drugi przez p. Kleina Helmuta z Bydgoszczy. Oba samochody zostały poważnie uszkodzone.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** W Tartaku Państwowym uległ nieszczęśliwemu wypadkowi 16 letni Władysław Burchard (Łowicka 6). Podczas ładowania drzewa doznał on zgniecenia dwóch palców. Pierwszej pomocy udzielono mu w lecznicy miejskiej.

— **Zginęła gotówka.** W składzie wyrobów tytoniowych p. Stanisława Nagla (ul. Długa 76), w niewyjaśniony sposób zginęło z kasy 200 zł. Policja stara się rozwiązać zagadkową kradzież.

Dziesięciolecie firmy „Bacon Export Gniezno"

W tym tygodniu obchodziła firma „Bacon Export Gniezno" miłą uroczystość dziesięciolecia założenia firmy. Firma powstała dziesięć lat temu, jako eksportowa bekoniarnia przy rzeźni miejskiej w Gnieźnie. Z biegiem lat rozrosła się do poważnego kompleksu dziewięciu fabryk przetworów mięsnych, zajmując wśród eksporterów mięsnych pierwsze miejsce.

Z okazji dziesięciolecia dyrekcja firmy w Bydgoszczy wydała starannie opracowaną i bogato ilustrowaną broszurę pt. „Dziesięć lat pracy". Wyjmujemy z niej kilka danych.

Firma zatrudnia 140 urzędników, 1200 robotników i około 400 pracowników sezonowych. Obroty firmy wynoszą około 40 milionów złotych rocznie. Budynki fabryczne zajmują 41.500 m. kw. W inwestycjach własnych firma posiada 3 miliony złotych, prócz tego udzielono pożyczek miastom w których znajdują się fabryki firmy 1.300.000 zł. Samych świń ubito w tym okresie przeszło 1.200.000 sztuk itd.

Zaznaczyć należy, że jest to firma chrześcijańska, oparta stuprocentowo na polskim kapitale, co ją specjalnie wyróżnia wśród eksportowych firm mięsnych.

O popularności firmy „Bacon Export Gniezno" znanej z szerokiego gestu społecznego, świadczyć może, że w dniu uroczystości nadesłano na ręce dyrektora Drewsa około trzydziestu koszy kwiatów wraz z życzeniami „ad multos annos".

Dzień w Bydgoszczy

Poniedziałek, dnia 24 maja

Zlot sokolstwa okręgu V. w Bydgoszczy

W niedzielę, dnia 23 bm. odbył się w Bydgoszczy na stadionie im. Marsz. Piłsudskiego zlot Sokolstwa Okręgu 5., które przed wyjazdem na wszechpolski zlot w Katowicach zdało egzamin przed swoimi władzami jak i przed społeczeństwem.

W godzinach rannych wszystkie gniazda sokole zebrały się ze sztandarami przed kościołem ks. ks. Misjonarzy, by po chwili wziąć udział w uroczystej Mszy św.

Po Mszy św. oddziały sokołów przemaszerowały na boisko, gdzie przeprowadzone zostały generalne próby ćwiczeń zlotowych. Ćwiczenia te przeciągnęły się do godz. 10-tej, po czym nastąpiła przerwa obiadowa.

W godzinach popołudniowych odbyła się główna część programu zlotowego, na który złożyły się ćwiczenia młodzieży żeńskiej i męskiej, występy gimnastyczne, pokazy ratownictwa, ćwiczenia wolne, popisy, biegi, gry i zabawy i t. d.

Bliższe szczegóły podamy w najbliższym numerze naszego pisma.

DYŻUR NOCNY APTEK.

— **Od 24 do 27 bm. dyżur pełnią:** Apteka Centralna, ul. Gdańska 27 tel. 3994; apteka pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37 tel. 3191.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w poniedziałek teatr nieczynny.

We wtorek, środę i czwartek wyborna komedia Hicks'a i Dukes'a p. t. „Stare wino" w doskonałej premierowej obsadzie. Komedia ta posiada pierwszorzędne walory sceniczne i obfituje w dowcip słowny i sytuacyjny. Reżyseria K. Koreckiego, nowe piękne wnętrza J. Hawryłkiewicza.

KINA.

APOLLO: „Bez świadków", nadprogram ciekawa kolorówka.

ADRIA: „Jestem niewinny" i nadprogram.

BAŁTYK: „Dziewczę z Calaary" i „Pod palącym niebem Argentyny".

KRISTAL: „Tajemnica starego zamku" oraz reportaż z uroczystości koronacyjnych w Londynie.

MARYSIEŃKA: „Zakochane kobiety" i nadprogram.

REWIA: „Wielki czarodziej" i „Buster Keaton rozdaje miliony".

Z walnego zebrania Powiatowego Tow. Kółek Rolniczych w Bydgoszczy

W sobotę, dnia 22 bm. odbyły się w Bydgoszczy w sali „Pod Lwem" przy ul. Marszałka Focha 7 obrady walnego zebrania Powiatowego Towarzystwa Kółek Rolniczych oddział W. T. K. R. Bydgoszcz.

Na intencję pomyślnych obrad oraz za duszę zmarłych członków **ks. dziekan Hamerski z Wtelna** odprawił w kościele Klarysek Mszę św. o godz. 9 rano.

Po nabożeństwie o godz. 10,30 rozpoczęły się obrady. W imieniu Rady Powiatowego Towarzystwa Kółek Rolniczych p. **prezes Radzimiński** otworzył trzecie walne zebranie staropolskim i katolickim „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!" Towarzystwo to, — jak zaznaczył na wstępie p. prezes — tworzy komórkę powiatową wielkiego Wlkp. Tow. Kółek Rolniczych, które niezaprzeczalnie odgrywa w województwie dużą rolę, nie mniej obejmuje interesy rolnictwa całej Polski, to też wezwał wszystkich obecnych do uczczenia Państwa naszego okrzykiem: „Nasza Najjaśniejsza Rzeczpospolita i Jej Dostojny Prezydent prof. dr. Ign. Mościcki niech żyją!".

Uczciwszy w ten sposób Państwo i Głowę Państwa, a pragnąc wyrazić przywiązanie do obrońców Ojczyzny, naszego umiłowanego wojska, wzniósł okrzyk na cześć Jej Wodza: „Marszałek gen. Edward Śmigły - Rydz niech żyje!"

Z kolei p. prezes powitał serdecznie pp. **starostę Suskiego, posła Dudzińskiego, dyr. Raczkowskiego, dyr. Jemielewskiego, dyr. Jankowskiego, dyr. Czaczkę - Rucińskiego, kom. Świerkockiego, kpt. Świnarskiego, prezesów,** delegatów, gości i licznie zebranych członów Kółek Rolniczych powiatu.

Następnie wręczył p. prezes „Puchar wędrowny" zwycięskiemu Kółku Rolniczemu Mąkowarsko jako palmę zwycięstwa za chlubne wyróżnienie się w wyścigu pracy nad podniesieniem życia organizacyjnego Kółka, po czym prezesowi **p. Szewsowi Janowi** złożył wyrazy gorącego uznania za owocną i pełną poświęcenia pracę, która wydała piękne plony.

Przystępując do dalszego postulatu obrad, p. prezes złożył krótkie sprawozdanie z działalności P. T. K. R-u powiatu bydgoskiego.

Jak ze sprawozdania wynikało, ubiegły rok gospodarczy nasuwał co do organizacji samej horoskopy niezbyt świetne. Liczba członków nieznacznie się podniosła. Wpływ składek za rok sprawozdawczy stanowczo się pogorszył. W ogólnym wykazie wpływów towarzystwo, które figurowało na II. miejscu, obecnie jest na 17-tym miejscu na 27 powiatowych oddziałów WTKR. Stan ten jest wprost zatrważający. Bieżący rok rozpoczął się częściową klęską. **Niema prawie gospodarstwa, któreby mniej lub więcej nie ucierpiało przez mrozy, skutkiem czego oziminy w wielkiej części zaorano.** Członkowie na wyrównanie poniesionych strat otrzymali pożyczkę krótkoterminową, bezprocentową, którą KKO. powiatu w sumie 100.000 zł. rozprowadziło jako doraźną pomoc. Tegoroczny budżet powiatu uchwalono w wysokości 19.157,12 zł., czyli o **72 proc. wyższy od** budżetu za rok 1936/37.

Wogóle Zarząd i Rada P. T. K. R. rozwija dużą energię, aby wyjść w teren i kontynuować pracę organizacyjno - zawodową. Zamiary swe, wielkie realizuje wspólnie z całym społeczeństwem.

Siła i obywatelskie poczucie członków, którzy wkładają w warsztaty swoje pracę wykazują, że czynią to z myślą, że **każdy najmniejszy postęp wsi, przyczynia się do podniesienia ogólnego dobrobytu, a tym samym do podnoszenia Polski wzwyż.**

Rolnik, zakończył p. prezes — to obywatel narodowo wysoce uświadomiony, który pracuje i pracować będzie zawsze dla dobra Polski.

Po przemówieniu p. **prezesa Radzimińskiego, p. prof. Pycia** złożył sprawozdanie instr. rolnego, **p. Owsianowski** sprawozdanie instr. Kół. Hod. Trzody Chl., sprawozdanie Komisji Rewizyjnej P. T. K. R. przedstawił **ks. dziekan Hamerski.**

W pierwszej części obrad zabrał głos **starosta p. Suski,** który m. in. podkreślił, iż normalny rozwój rolnictwa leży mu bardzo na sercu i dołoży wszelkich starań, **by pomoc udzielana dotkniętemu ostatnimi mrozami rolnictwu była kontynuowana.** P. starosta wyraził w końcu nadzielę, iż **współpraca władzy administracyjnej z rolnictwem kształtować się będzie nadal pomyślnie ku dobru gospodarki narodowej.**

Przemawiał jeszcze **p. poseł Dudziński,** omawiając szeroko politykę parcelacyjną ministra Poniatowskiego oraz niektóre pociągnięcia Rządu w dziedzinie rolnej. P. poseł Dudziński wyraził pogląd, iż polityka min. Poniatowskiego, polegająca na osadzaniu w karłowatych osadach parcelacyjnych małorolnych i biednych wieśniaków, pozbawionych nie tylko odpowiednich funduszów, ale i znajomości fachowo - rolniczych, — chybia celu, bowiem miast stworzyć jednostki samodzielne i gospodarczo odpowiedzialne, przyczynia się tylko do szerzenia biedy i niezadowolenia na wsi. W końcu poseł Dudziński opowiedział się za **uprzemysłowieniem wsi** jako jedyną drogą, wiodącą do poprawy bytu rolników.

Po przerwie obiadowej kontynuowano obrady, przy czym delegaci poszczególnych kółek wyjawiali swe dezyderaty.

Po udzieleniu absolutorium dla Rady P. T. K. R. dokonano wyboru nowego wiceprezesa w osobie **p. Antoniego Mrozińskiego.** Ponadto drogą wyborów ustalono 11 delegatów i tyluż ich zastępców na walne zgromadzenie P. T. K. R., jakie odbędzie się w najbliższym czasie w Poznaniu.

W końcu omawiano kilkadziesiąt wniosków, które delegaci oddziału bydgoskiego postawią na walnym zgromadzeniu w Poznaniu. Wnioski te dotyczą wytwórczości mleka oraz zakresu działań mleczarń, przymusowego odszczurzania, podatku dochodowego, przyznania ulg podatkowych za straty rolników poniesione w zimie i wiosną 1937 r., ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie, ubezpieczenia od ognia, obniżki taryf kolejowych, rozwiązania karteli, usunięcia od życia gospodarczego kraju mniejszości narodowych, udzielenia długoterminowych kredytów bezprocentowych, osadnictwa, zalesienia nieużytków, oraz nowego osadnictwa t. zw. poniatówek.

W wolnych głosach poruszono szereg aktualnych zagadnień z życia rolniczego, po czym prezes p. **dr. Radzimiński** zebranie solwował, wyrażając nadzieję, że obecna masówka rolników przyniesie plon spodziewany, tj. przyczyni się do większego skupienia organizacyjnego **zainteresowanych dla ich własnego dobra.**

Wrażenia z kin

APOLLO: „BEZ ŚWIADKÓW"

Film „Bez świadków" to film silnych emocyj. Wspaniałe, makabryczne motywy przeplatane humorem budzą podziw i zachwyt, porywają nas i pochłaniają, trzymając w nieustannym napięciu naszą uwagę, każą nam śledzić najdrobniejsze szczegóły akcji. Trzeba tu przyznać wyższość amerykańskim reżyserom i możliwościom, pozwalającym na inne podejście do takich filmów. Fenomenalni odtwórcy ról z uroczą Jean Arthur i Williamem Powellem na czele umożliwiły reżyserowi stworzenie filmu nieprzeciętnej miary. Powell, który odtwarza w tym filmie główną rolę, jeszcze raz dowiódł, że jest najlepszym tragikomikiem i jednym z najprzystojniejszych mężczyzn z pośród obecnego pokolenia aktorskiego.

Przeciwnie do utartego szablonu, nic nie powiem o treści filmu, gdyż osłabiłbym efekt widza, który zostaje zaskoczony zupełnie nieprzewidzianymi sytuacjami.

W nadprogramie wyświetlana jest nadzwyczaj zabawna piękna kolorówka, którą ogląda się z wielkim zachwytem i przyjemnością. Ponadto najświeższy tygodnik PAT'a.

WRAŻENIA TEATRALNE.

Stare wino

komedia w 3 aktach, napisali Seymour Hicks i Ashley Dukes.

Po premierze „Starego wina" panowie w wieku zdecydowanie „pobalzakowskim" opuszczali mury teatru duchowo pokrzepieni i umocnieni. Owładnięci witalnym samopoczuciem, zerkali śmiało na prawo i lewo, darząc płomiennymi błyskami oczu podlotki do... lat 24. Tak to ich bowiem czarownie przeistoczyli i odmłodzili dwaj angielscy wesołkowie Hicks i Dukes, unaoczniając w „Starym winie" — „jak na dłoni", że tylko dziad 64-letni wzniecić potrafi w serduszku dwudziestolatki prawdziwą, gorejącą i niezmożoną miłość. Wiadomo — nie wiek, tylko duch — panie dzieju — stanowi o mężczyźnie jako mężu, kochanku, donżuanie. Voila!

Pocieszna, miła pogodna i wesoła opowieść o pradziadku w zalotach. Urokiem jej — wisusowska pustota, ironiczna przekora w wartościowaniu zalet ludzi „starej daty" i dzisiejszych. Ciekawi nie tyle zręcznie — coprawda — pomyślanym konfliktem czy wcale dowcipną fabułą, ile raczej korowodem 5 pokoleń zacnego rodu Popinot, sklasyfikowanych na opak.

Oto praprababcia, głowa rodu, firmy, prawie dynastii Popinotów — utleniona, uczesana à la garçonne, ćmiąca papierosy i popijająca szampan niczem wodę oraz syn jej pradziadzio, mimo lat 64 przystojny, rzeźki, elegancki, charmeur w każdym celu, powtórnie ożeniony z 24-letnią osóbką, rodzic 4-miesięcznej latorośli — ucieleśniają w sztuce młodość, energię, żywotność, afirmację radości i sensu bytu w kontrastowym odróżnieniu do pokoleń następnych, dzisiejszych, czterdziesto-paroletnich brodaczy i wąsali ramolów, zaśniedziałych niezdarów, materialnych śledzienników, przechodzących z zamkniętymi oczyma obok piękna i wesela, słońca i pogody. Ten paradoks wieku i obyczajów jest zbyt zabawny, zbyt dowcipny w ujęciu scenicznym i literackim, by nie równoważył pewnych mankamentów komedii czy to w budowie (pyszna dynamika aktu pierwszego słabnie w następnych), czy też w rysunku figur (pradziadzio pod koniec „farsieje", młoda jego małżonka trąci z lekka oleodrukiem). Dużo w nim mądrego uśmiechu, stonowanego kulturą pisarską sarkazmu. Zapewne — przy bliższej obserwacji sympatycznego pradziadzi dojrzymy w charakterze jego liczne rysy i skazy, jako to wyniosłą brutalność wobec synów, absolutny egoizm, obojętność na losy firmy, stanowiącej dlań materialne i moralne oparcie, słowem — wyzierać poczyna z postaci pustka, pokrywana gładkością form, jaką daje życie w dostatku i beztrosce. **Lecz w istocie rzeczy mało nas to wszystko obchodzi.** Grunt — żart jest smaczny i powabny.

Rzecz zagrano pod reżyserią **p. Koreckiego** udolnie. Praprababcia Popinot znalazła w **p. Pogórskiej** scenicznie pewną interpretatorkę. Z niezwykle trudnej i przez autorów niejednolicie wykoncepowanej roli Karola Popinot wybrnął **p. Serwiński** obronną ręką. Jest zbyt zdolnym i intuicyjnym aktorem, by „sknocił". W akcie pierwszym był najlepszy. W następnych popadł w groteskę, zatracając wdzięk, jakim z początku zniewalał. **P. Dytrych** jako Benedykt Popinot — klasa. Takież uznanie należy się i **p. Jaglarzowi** (Henryk Popinot) za cudacznego mamuta. P. Michalska jako enfant terrible (Bianka) — żywiołowa, rezolutna. Dandys **p. oKczanowicza** (Volpe) aktorsko doskonały, jednak za poważnie ujęty. Postać raczej farsowa niż komediowa. Stary sługus **p. Nowakowskiego** ciepły i miły w wyrazie. Resztę ról wykonali z powodzeniem pp. **Hermanowa, Szabelakówna i Leśniowski.**

Dekoracje p. **Hawryłkiewicza** jak zwykle — bardzo sumienne, staranne i kunsztownie wystawne. Osobiście wolałbym mniej wystawności a więcej stylu. Sala w zamczysku Popinotów (liczącym 200 zgórą lat) przypominała foyer nowoczesnego teatru.

Powodzenie sztuki murowane. (gr.)

Założenie pomorskiej sekcji kupiectwa włókienniczo-galanteryjnego

z siedzibą w Bydgoszczy

Staraniem ruchliwego Towarzystwa Kupców w Bydgoszczy i z polecenia głównego zarządu pomorskiego Związku Towarzystw Kupieckich odbył się w niedzielę dnia 23 bm. w Bydgoszczy zjazd kupców branży bławatniczo-konfekcyjnej i galanteryjnej z Pomorza oraz okręgu nadnoteckiego.

O godz. 10-tej delegaci wysłuchali w kościele farnym uroczystej Msz św., odprawionej przez **ks. prymicjanta Krysiaka,** przyczym rozpoczęły się obrady w sali resursy Kupieckiej przy udziale około 100 delegatów.

Prezes Towarzystwa Kupców w Bydgoszczy **p. dyr. Stanisław Cylkowski** powitał prezesa głównego zarządu p. posła Tadeusza Marchlewskiego, przedstawicieli prasy oraz wszystkich delegatów i gości przybyłych na zjazd. Prezes Związku p. **poseł Marchlewski** złożył życzenia zjazdowi imieniem Związku Tow. Kup. oraz imieniem Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. Ważne są momenty utworzenia w łonie Związku Sekcji Bławatniczo-Galanteryjnej — mówił poseł M. Sekcja ta będzie dążyła do wspólnego zakupu towarów i przeciwdziałała konkurencji żydowskiej i niemieckiej, bowiem kupcy Polacy-chrześcijanie muszą dbać o to, ażeby nie tylko utrzymać swe warsztaty pracy, ale je umocnić i przekazać następnie młodemu pokoleniu.

Do stołu prezydialnego zaproszono pp. **Władysława Maciejewskiego z Tczewa (wiceprzewodniczący), Scheiba z Poznania, Cylkowskiego z Bydgoszczy, Zagórskiego z Bydgoszczy, Stobieckiego z Bydgoszczy, Hamerskiego z Torunia, Korzeniewskiego z Grudziądza, Bartla z Świecia i Nowackiego z Gdyni.**

Następnie p. **dyr. Wład. Maciejewski z Bydgoszczy** wygłosił bardzo interesujący i pouczający referat o strukturze handlu branży bławatniczej i konfekcyjno-galanteryjnej. Referent zobrazował zaczątki stworzenia handlu rodzimego na Pomorzu i w Poznańskim, gdzie osiągnęły one konkretne rezultaty. Toteż dzięki spolszczeniu handlu dzielnice te należą do tzw. Polski A i odgrywają wyjątkową i bodaj decydującą rolę w życiu gospodarczym Polski. Towarzystwa Kupców są trzonem dla zrzeszeń branżowych. Dążeniem jest i będzie: **popieranie naszej produkcji krajowej, uwzględnianie w pierwszym rzędzie fabryk chrześcijańskich i przedstawicieli handlowych chrześcijan, wychowanie i wyszkolenie naszej młodzieży kupieckiej, dążenie do zorganizowania wspólnych zakupów celem zapewnienia sobie przystępniejszych warunków zakupu towarów oraz popieranie ekspancji młodego pokolenia kupieckiego do województw centralnych i wschodnich Polski.**

Za dobrze i fachowo opracowany referat podziękowano p. dyr. Maciejewskiemu hucznymi oklaskami. Delegat Związku Polskiego z Poznania p. Scheib mówił o świetnych wynikach akcji osiedlenia na Kresach Wschodnich kupców-przemysłowców i rzemieślników Polaków-chrześcijan z województw zachodnich Polski. Praca osiedleńcza kupców chrześcijan jest niewątpliwie trudna, czasami przykra, a nawet niebezpieczna, niemniej jednak jest ona konieczna, ażeby zadokumentować, że Polacy są jedynymi gospodarzami na ziemi polskiej i że kupcy-chrześcijanie umieją pracować z pożytkiem dla społeczeństwa polskiego.

W ożywionej dyskusji przemawiali pp.: **red. Lech Gustowski z Poznania, prezes Związku poseł Marchlewski z Grudziądza, dyr. Tatarek z Bydgoszczy, radca Adam Korzeniewski z Grudziądza, Hamerski z Torunia, Borzyszkowski z Koronowa** i in. Z kolei uchwalili delegaci regulamin sekcji, przyjmując nazwę **„Sekcja Włókienniczo-Galanteryjna."**

Do Zarządu sekcji wybrani zostali pp.: **Czesław Borys (Bydgoszcz)** — przewodniczący, **Wojciech Mikołajczyk (Gdynia), Korzeniewski Adam (Grudziądz) i Hamerski (Toruń)** wiceprzewodniczący, **Czesław Matecki (Bydgoszcz)** — sekretarz, **A. Nozdrzykowski (Bydgoszcz)** — skarbnik. **W. Maciejewski (Bydgoszcz), W. Maciejewski (Tczew), Bartel (Świecie), Chwałkowski (Wąbrzeźno), Maćkowski (Tuchola)** — ławnicy. Do komisji rewizyjnej pp.: **Załąski (Bydgoszcz), Kotliński (Toruń) i Bączkowski (Chojnice).**

Prezes sekcji Włókienniczo-Galanteryjnej p. Borys przemówił serdecznie do zebranych, dziękując za wybór, po czym prezes Związku p. poseł Marchlewski przedstawił w głównych zarysach program pracy Sekcji. Po omówieniu drobniejszych spraw natury organizacyjnej, zjazd o godz. 16. zamknięto.

Planowali zamach na pociąg i położyli na torze kratę żelazną

Drożnik przejazdowy Michał Kujawa z posterunku kolejowego pod Grzybnem pow. chełmińskiego zauważył leżącą na jednej z szyn toru wielką kratę żelazną długości 1 metra i szerokości 70 cm. Przeszkodę tą, która by niechybnie spowodowała wykolejenie pociągu, drożnik usunął i złożył w strażnicy kolejowej. Zarządzone natychmiast śledztwo wskazuje, iż był to planowany zamach w celach rabunkowych a sprawcami jego są niewykryci narazie osobnicy, którzy dopuścili się kradzieży z włamaniem u robotnika kolejowego Paluszewskiego, gdzie wyłamali w piwnicy kratę, którą następnie ułożyli na torze.

10 lat więzienia za morderstwo pod Rypinem

Sprawcą dobrze znany złodziej z Brodnicy

W Rypinie na sesji wyjazdowej sądu okręgowego z Płocka odbywała się rozprawa przeciwko zabójcom śp. Jana Pawłowskiego, gospodarza z Długiego gminy Wąpielsk. Przed 2 laty do mieszkania jego w nocy dobrali się włamywacze. Zbudzony podejrzanymi szmerami plądrujących złodziei, Pawłowski, wyszedł do izby by zobaczyć co się dzieje. W chwili, kiedy otworzył drzwi, otrzymał śmiertelny postrzał w brzuch. Bandyci — zabrawszy łupy umknęli, zręcznie zacierając za sobą wszelkie ślady. Na skutek tego śledztwo trwało dość długo a o morderstwo podejrzewa kilka znajomych osób zmarłego, z którymi on się waśnił, jak się jednak okazało, niewinnie.

Władze policyjne wpadły w końcu na trop prawdziwego sprawcy. Był nim niej. Czarkowski, złodziej karany w Brodnicy, u którego znaleziono rewolwer, stanowiący własność zabitego Pawłowskiego i z którego został on postrzelony. Czarkowski, aby zmylić poszlaki, wypiłował z rewolweru numer fabryczny, zapomniał jednak uczynić to i w automacie, gdzie również numer się znajduje i który zgadzał się z numerem, wypisanym na karcie na broń śp. Pawłowskiego. Prócz Czarkowskiego stawiono przed sądem jego jako domniemanych wspólników niejakich Kilanowskiego i Koczura, którzy niegdyś stanowili wraz z nim dobraną szajkę, karaną również w Brodnicy.

Rozprawa toczyła się prawie cały dzień. Przewodniczył s. o. Rogowski, wotowali ss. Zadernowski i Żochowski, oskarżał świetnie prok. Rogalewicz, wnosili obronę adw. Sobociński i z urzędu Fischgrund.

Żaden z oskarżonych nie przyznawał się do winy. Jedynym dowodem przeciwko Czarkowskiemu był pistolet, którego pochodzenia Czarkowski nie umiał wyjaśnić, ani też wykazać, gdzie przebywał krytycznej nocy. Po rozprawie sąd ogłosił wyrok skazujący Czarkowskiego na 10 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na tyleż lat. Pozostałych oskarżonych Kilanowskiego i Koczura z braku dowodów uniewinniono. Wyrok ten kładzie kres szeroko krążącym wersjom na temat domniemanych zabójców z pośród rodziny śp. Pawłowskiego.

Tabela loterii

z dnia 21 i 22 maja

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20000 na nr: 105507

Zł. 50000 na nr: 78920

Zł. 15000 na nr: 15544

Zł. 10000 na n-ry: 31400 79863 81017

Zł. 5000 na n-ry: 98686 125886

Zł. 2000 na n-ry: 19644 25674 27392 40214 46484 76050 88725 102469 109545 119016 138843 140225 143067 149354 168198 183849 192023

Zł. 1000 na n-ry: 4744 6411 7030 17394 20050 26227 37662 43770 45795 46959 48767 64015 73533 85510 98111 103943 104169 104583 107637 130830 141111 155816 159250 159555 181662 185683 189856 193269

Wygrane po 200 zł

232 425 515 600 750 60 5 1011 85 451 842 2039 568 626 747 950 3209 491 890 4167 32 638 74 790 960 5276 363 688 91 854 6072 199 735 887 7033 85 162 285 908 8309 41 9655 850 966 9083 90 194 387 671

10143 339 598 731 58 11268 311 73 689 795 847 994 12100 418 38 549 613 729 894 13016 721 831 14339 548 72 884 15035 81 218 309 95 8 580 625 16612 92 984 17025 71 132 215 89 374 7 84 887 18216 480 773 19555 606 869

20088 98 410 519 698 872 21456 84 758 810 83 22027 278 399 571 806 24118 353 464 619 899 959 84 25144 567 26061 315 855 908 27151 521 839 89 943 28152 220 513 66 737 974 29056 196 254 583 770

30354 31340 701 80 916 32211 637 804 982 33141 251 43 682 774 34022 67 17 67 742 95 35035 211 03 32 49 43 569 36468 961 37036 124 419 684 942 39611

40031 96 111 549 919 41072 631 883 42017 50 515 41 87 893 43074 345 500 648 974 97 44099 329 837 45166 624 791 889 942 46288 452 847 47326 30 41 61 93 788 48019 283 504 613 719 804 84 49469 516 54

50316 592 748 51004 303 419 44 618 97 800 52106 345 53 404 548 769 942 53030 87 151 422 712 5 085 872 54203 478 879 955 55180 94 501 641 764 56036 42 207 33 89 55 407 16 20 44 672 57108 38 227 460 579 811 91 904 14 80 58008 59525 853

60378 493 519 97 748 61009 187 367 88 62291 591 842 63140 535 955 64508 616 734 65062 308 704 932 54 70 66322 645 67049 199 234 344 508 68086 164 69070 601

70225 319 438 739 84 71031 222 58 541 923 97 72939 19 73114 500 33 74 96 897 928 74108 288 335 763 905 75576 889 983 76046 109 66 261 560 950 86 77078 90 235 43 78076 454 533 789 79355 419 77 591

80011 351 891 81036 228 79 81 573 921 82555 931 83255 8 302 5 531 84192 431 85 670 89 885 85150 7 284 348 601 876 86130 85 369 690 87102 65 381 408 615 905 88056 986 7 89436 7 533 687 750 951

90000 242 427 92118 460 802 93583 91 743 803 916 41 94420 580 661 915 45 95546 73 854 914 96067 74 128 268 856 79 97384 431 68 529 720807 903 98543 648 700 831 979 99153 87 301 633 734

100033 997 101479 864 984 102198 272 674 933 103439 555 104058 400 840 105015 177 90 662 768 873 980 106005 26 100 224 99 330 503 645 50 3 738 107689 108022 40 209 351 71 5 907 10033 144 442 626 75

110201 40 423 777 862 917 111399 482 510 857 934 113088 106 224 563 809 970 114071 244 81 412 721 11500 70 617 98 116000 382 444 871 117225 325 11258 90 529 712 7 847 119300 39 62 91 553 89

120166 20 90 333 593 648 712 121311 653 856 122238 334 123373 681 124005 38 100 427 92 505 62 77 125555 766 88 05 126031 46 223 98 551 91 865 127529 827 54 962 4 128144 256 303 726 46 129053 984

130065 106 896 131238 375 595 636 755 837 59 911 33 5 132602 800 967 133248 577 823 134216 30 491 135342 401 581 707 816 136118 388 761 137324 454 534 40 622 827 138241 139245 479 91 562 91 888

140610 39 737 141261 76 410 34 518 855 60 142059 607 842 944 143135 484 598 731 814 144039 623 145281 616 863 146042 57 333 728 40 59 912 48 147289 317 434 685 148044 147 625 787 806 149058 160 211 612 761 819 35

150458 556 657 72 151246 613 152084 258 300 448 599 683 153409 525 656 878 931 154856 906 155618 156185 260 408 659 705 976 97 157009 297 367 499 647 711 52 93 820 69 158438 567 773 159612 59

160635 743 884 905 97 16118 4340 492 897 162021 319 73 492 551 704 916 163211 469 164167 226 44 705 921 165279 373 682 166033 357 563 750 895 900 167580 707 25 908 168546 662 779 962 169185 323 896 907 93

170022 500 75 638 961 171157 502 755 172393 611 5 46 914 173721 64 174126 464 627 721 55 9 846 175183 465 793 176014 95 298 312 541 177205 178106 393 631 976 179031 105 439

180077 92 148 38 244 626 769 873 181396 490 834 915 30 80 182760 183506 794 184125 328 458 708 935 76 186035 73 254 377 447 517 779 187267 430 532 894 955 188004 84 507 189424 41 668 841

190220 528 862 191032 178 333 476 835 192437 193572 779 194415 33 648 62 926

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

I dzienna wygrana zł 5.000 na nr 93029

Zł 15.000 na nr: 39702

Zł 10.000 na n-ry: 96103 170772

Zł 5.000 na n-ry: 16593 163608 166903 173761

Zł 2.000 na n-ry: 13841 14305 20430 42285 67149 84240 107155 107272 111427 117443 151719 152753 168323 173093 180656

Zł 1.000 na n-ry: 34076 41658 44534 49615 69897 70567 70699 79004 86998 98056 98520 108919 131071 138706 146747 153154 165689 167231 185364 190663 194073

Wygrane po 200 zł

7 158 222 50 345 674 79 752 61 850 1023 1244 310 23 473 674 97 868 2068 179 97 391 94 731 49 885 3116 223 50 466 521 609 16 85 96 795 993 4056 134 259 350 508 50 713 895 5116 472 633 825 6081 149 72 219 305 404 537 686 744 53 58 807 54 7041 133 63 272 310 451 56 71 512 781 877 8229 396 499 760 73 859 9003 34 50 128 46 563 643 66 880 997

10230 54 336 90 500 690 876 11071 72 77 194 609 793 901 11 64 12148 73 288 348 630 54 58 702 13001 121 46 266 405 66 640 752 63 14070 73 124 49 240 380 536 89 711 855 909 15047 195 470 657 703 872 979 16269 96 436 938 91 17039 96 165 89 399 457 86 18021 196 223 643 44 55 729 864 99 19078 291 360 473 90 662 705

20049 195 99 276 349 78 403 82 538 48 707 41 62 897 21162 70 220 89 396 942 96 22075 461 542 56 639 981 85 23073 273 301 411 77 584 681 781 97 859 927 24378 467 648 75 793 25146 204 327 486 835 902 26130 243 90 418 510 717 60 816 73 909 27000 216 560 628 779 802 14 993 28... 142 218 508 717 811 51 81 906 29188 411 582 98 644 826

30110 253 94 707 26 78 985 31103 41 74 565 603 71 823 32336 440 608 61 759 858 72 81 953 92 33066 165 297 342 73 461 665 700 2 34085 220 82 333 80 733 81 948 35005 42 700 44 811 27 57 907 36214 729 88 337 936 49 37023 57 273 310 542 47 967 38099 306 592 764 74 39163 267 329 462 544 83 970

40163 290 380 519 22 30 731 8 891 971 41051 279 325 461 529 32 927 42151 307 468 90 500 21 702 43055 76 117 62 80 395 455 545 80 629 808 11 944 44044 194 331 532 5 611 2 701 54 78 954 45064 85 244 51 373 594 646 747 861 86 46328 81 749 78 838 47127 293 370 509 17 48059 321 465 505 838 920 60 49420 60 1 588 781

50015 61 162 240 95 370 470 507 78 889 51053 67 316 47 582 760 2 853 74 52165 307 68 412 686 798 816 70 53076 342 911 54051 88 92 373 473 562 603 90 9 746 849 90 965 55534 920 56109 37 283 304 507 41 8 749 925 50 57029 340 488 614 851 901 56 58066 80 583 59129 31 298 520 609 896 923

60017 34 119 24 252 399 480 604 768 76 61054 67 87 136 281 509 65 724 46 802 92 938 44 62007 65 103 26 57 8 82 4 297 699 702 871 927 30 63057 227 377 455 86 601 15 812 953 90 64576 751 80 812 47 65257 64 397 657 727 45 953 97 66015 51 239 308 78 449 712 68 96 67009 246 72 384 702 51 873 922 68084 132 391 424 764 946 69085 222 352 554 602 706 31 48 938

70042 172 3 213 322 414 501 83 99 659 66 848 937 71090 265 320 556 73 668 794 929 72147 98 213 24 401 81 504 806 11 964 8 71 73067 188 90 441 595 602 700 940 74254 376 485 687 840 954 64 75009 68 118 65 320 619 706 16 884 76180 292 392 706 862 931 64 77043 104 89 265 371 415 753 894 99 78233 303 14 605 79080 97 215 56 588 662 711 25 843 69

80039 64 90 373 88 97 446 534 45 73 984 81069 96 150 508 650 811 28 48 909 69 75 82017 39 79 140 246 76 348 498 532 699 756 950 83169 348 468 85 504 653 77 91 737 84395 453 509 807 85031 124 213 563 709 784 874 87 918 93 86095 394 469 75 656 808 66 945 85 87055 463 565 88069 123 51 86 243 65 522 609 821 61 89061 76 103 94 394 539 739 854 77 991

90049 262 493 527 680 785 91233 399 708 92054 73 223 52 387 470 541 74 670 942 43 53 74 93075 508 25 69 717 79 94470 603 64 752 67 95042 73 206 18 73 544 48 49 627 803 96205 25 40 490 514 58 636 749 885 97159 90 222 352 981 87 98114 493 512 35 67 692 99 899 909 35 99241 55 493 637 66 790 864 904 40 99

100090 105 10 357 543 101178 340 403 902 15 56 58 102237 51 303 421 698 103010 107 47 362 426 636 76 821 104120 548 727 37 862 942 105046 180 299 313 631 106057 64 150 76 358 431 60 680 781 107234 62 332 561 72 786 858 87 911 43 94 108006 20 61 155 293 327 418 579 611 77 748 808 957 109008 50 106 50 227 372 95 412

110108 414 91 517 695 719 832 92 111072 166 229 36 324 729 46 803 58 984 112008 104 42 294 522 90 636 790 917 51 70 113000 23 107 30 57 267 349 419 555 685 86 749 880 95 114036 55 136 217 310 473 77 966 115106 334 467 568 738 924 116122 200 476 633 779 96 890 117157 461 524 857 976 118067 121 64 74 266 99 317 73 413 20 69 73 558 666 922 119172 505 636 42 58 797

120038 86 165 501 749 942 99 121089 124 317 551 841 945 122099 357 425 552 648 834 952 123036 354 757 968 124050 275 323 510 696 919 57 125032 67 188 218 363 96 634 712 806 988 126009 84 222 333 450 69 510 98 663 942 127140 79 299 316 442 865 128078 157 284 545 665 830 129101 24 263 306 6 8 76 484 519 25 674 712 47 809 953

130024 60 227 92 359 439 83 565 637 721 872 131068 139 551 648 63 706 920 86 132061 79 252 430 33 71 533 727 91 958 133122 644 84 706 881 987 134003 107 62 262 415 553 84 118 53 57 61 822 85 926 135330 637 735 74 862 84 928 136121 47 205 51 306 50 93 436 585 137014 35 465 955 138051 191 231 364 510 54 643 59 139051 89 169 248 541 924 30

140007 26 113 220 55 359 70 405 24 56 631 726 825 957 141194 215 352 72 586 679 91 767 831 80 92 142001 342 427 69 99 623 93 143433 847 951 144110 205 384 467 630 52 91 745 79 837 84 991 145334 561 89 618 998 146005 67 99 161 286 369 576 621 22 92 809 28 9 147046 232 426 521 643 869 930 56 94 148007 40 64 315 410 45 550 634 37 54 63 85 88 361 941 149420 823 52 61 912 19 25 82

150263 99 377 86 417 628 49 723 853 945 63 151076 131 86 98 315 71 666 835 46 956 152402 65 653 865 153204 18 25 76 303 423 48 85 515 967 154055 251 429 83 650 71 96 707 817 925 59 95 155012 38 89 114 59 312 459 721 98 848 156000 395 411 46 86 581 615 98 763 67 916 61 157166 537 641 837 946 158232 74 347 467 595 741 68 800 48 68 159090 140 277 437 43 636 959

160004 238 305 28 434 657 98 702 40 812 66 161113 286 354 411 511 38 45 81 814 162061 316 445 88 555 754 813 959 163278 626 81 875 907 164064 89 187 245 405 516 95 838 930 68 165052 61 63 113 76 251 517 658 90 937 41 86 166080 606 22 785 804 915 44 167026 197 343 406 97 639 44 706 55 168023 37 146 50 73 342 837 938 169020 35 39 134 512 31 41 689 701 32

170154 206 322 470 591 776 815 23 66 967 171030 258 71 373 76 470 528 690 720 33 873 994 172104 69 84 96 208 656 753 173031 204 397 534 607 15 68 90 740 94 174129 205 37 373 530 66 175026 85 189 288 445 545 691 776 998 176060 134 71 264 317 35 614 715 28 54 78 95 823 27 90 947 177117 40 43 321 440 770 178028 94 116 315 58 68 506 745 70 817 91 945 179053 77 156 66 252 388 418 73 526 60 660 767 821 919

180304 456 751 850 181092 470 533 776 182136 93 412 573 612 769 845 906 44 58 64 183070 200 315 513 610 804 35 184204 95 315 89 481 519 66 612 185157 88 266 311 484 500 613 25 701 22 46 928 186120 65 207 79 85 866 901 27 98 187006 158 69 468 669 828 999 188000 32 41 162 261 398 640 189036 88 194 244 373 99 445 61 792 956 99

190027 176 281 434 571 677 768 800 24 927 191012 96 214 16 328 466 79 593 711 23 59 83 95 838 55 192297 433 79 881 977 193112 88 411 90 625 821 928 194037 64 96 423 46 590 689

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł

40 53 92 575 1161 430 7 657 806 2786 3037 189 361 490 572 634 789 4318 58 460 964 5266 92 534 52 98 6582 741 88 904 7002 134 900 8039 366 9141

10099 455 551 68 643 809 60 11097 427 46 588 12340 748 814 961 13116 33 424 47 880 665 840 14618 864 15238 353 557 605 797 116104 233 17700 18406 96 618 859 982 19209 529

20576 957 21051 120 504 22156 203 959 23305 479 536 773 880 24199 271 348 635 9 25206 599 885 26116 41 379 922 27073 207 84 744 29376 639

30613 25 31931 32137 226 75 984 33254 377 81 661 34654 746 35140 59 226 681 987 36523 50 802 37002 12 46 165 444 521 38060 233 580 700 32 65 959 39000 136 906 42 61

40171 776 917 41069 604 914 42005 288 961 43067 124 668 910 49 44062 576 786 815 45010 245 82 641 733 79 46024 284 394 458 644 47116 71 232 75 622 47 81 742 48200 435 616 707 861 49012 376 43

50252 471 738 865 979 51117 73 244 814 52167 486 559 53551 627 54058 631 55086 415 93 56141 401 509 710 853 90 911 57100 21 58030 53

60022 3 396 419 61104 246 434 54 81 623 45 62201 95 63048 569 833 60 64556 737 982 65063 96 664 796 870 924 66001 594 717 886 23 67115 331 417 65 632 68113 770 69081 325 530 74 743

70809 53 4 72923 73085 274 680 74444 770 901 73 85 75004 154 507 76345 993 77167 467 771 957 78110 216 746 995 79108 312 83 607 944

80006 75 117 236 402 661 700 56 993 81219 597 802 82133 549 605 83028 199 914 81 84243 359 413 575 600 64 719 85227 313 95 964 86028 81 264 823 87067 435 851 88070 260 389 89132 304 618 29 853

0208 96 509 91682 885 924 92062 853 971 93186 94321 727 35 95566 75 605 701 64 96 96061 519 40 613 40 51 726 97141 229 45 74 378 542 856 98163

100312 657 868 101308 9 449 51 653 729 102205 571 763 820 938 103274 549 741 848 984 104010 51 869 105250 81 607 856 10692 107103 254 301 423 526 682 863 108395 597 691 744 803 109038 126 493

110009 295 341 80 642 853 111060 136 496 972 93 112380 486 506 14 29 610 747 832 113087 369 114066 70 204 71 320 508 115056 162 634 7 45 116024 108 411 58 550 734 854 117164 200 781 843 52 118092 298 428 79 559 685 949 76 119001 378 425 504

120056 87 156 445 512 121184 225 339 42 815 122001 250 594 123050 85 265 970 124092 390 741 125398 565 693 126167 337 462 127002 149 298 557 83 788 9 128194 331 50 91 912 129172 341

130029 149 690 933 131030 355 455 628 913 132114 807 938 74 133172 478 776 923 90 134080 135310 577 826 914 136367 137298 511 848 962 138103 586 139336 58 559 865

140175 849 972 83 142069 123 801 950 144173 5 250 92 352 3 716 145351 80 446 146227 373 476 681 781 867 946 147248 516 60 637 149887

150365 706 18 56 841 151047 212 330 449 8 626 759 90 152000 155 267 314 89 481 582 784 153763 89 827 45 980 154162 378 462 804 155574 879 156047 199 432 157473 570 80 158001 512 807 159002 59 67 218 390 500 819 933

160086 281 547 930 49 51 161020 520 770 842 162011 606 713 163221 339 48 99 756 843 164050 130 616 57 874 165064 8 207 69 418 629 810 96 166001 84 137 293 388 668 167059 173 528 869 168494 887 921 35 169194 398 591

170357 403 622 171331 68 688 817 172005 758 881 174405 840 951 175154 285 362 407 27 41 82 570 696 964 75 176153 325 719 68 818 177575 6 154 284 408 506 18 25 687 713 973 178208 47 469 179131 51 69 453 707 58 804 95 957

180429 945 181331 91 636 81 789 182097 263 531 774 90 907 47 81 3 183081 100 907 184190 401 713 185122 70 176059 260 314 492 769 983 187098 132 35 205 954 188055 187 303 475 753 91 964 189429 635

Programy radiowe

Poniedziałek, 24 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacyj". 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert w wykonaniu chóru męskiego „Echo" pod dyr. Alfonsa Roeslera z Bydgoszczy (przez Toruń). 12.30 „Od warsztatu do warsztatu" (ze Lwowa). 12.50 Dziennik południowy. 13.00—15.00 Przerwa (patrz pr. lok.). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Koncert solist[illegible] (płyty). 16.55 „Wszystkiego po trochu" — au[illegible] prof. Witolda Doroszewskiego. 16.30 „Impresje wschodnie" — płyty. 17.00 „Warszawa współczesna" — odczyt — wygł. prezydent m. st. Warszawy Stefan Starzyński. 17.15 Koncert z Wystawy Radiowej w Katowicach w wykonaniu orkiestry wojskowej pod dyrekcją Kazimierza Kanasia. 17.45 „Najnowsze zdobycze medycyny" — odczyt — wygł. dr. Tadeusz Pawlikowski (z Poznania). 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Uwertury operetkowe (płyty). 18.40 Program na jutro. 18.50 „Organizacja bezpieczeństwa pracy" — pogadanka rolnicza, wygł. Emil Szczurowski (ze Lwowa). 19.00 Audycja strzelecka. 19.30 Muzyka salonowa i taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 20.15 Koncert muzyki jugosłowiańskiej. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Wojny trojańskiej nie będzie" — fragment słuchowiska ze sztuki Jana Giraudoux w opracowaniu i przekładzie Jana Lechonia. Reżyseria Antoniego Bohdziewicza. 21.30 Recital śpiewaczy Ady Sari. Akompaniament prof. Ludwik Urstein. 22.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Stefana Krajkemana (skrzypce): Transmisja z Teatru Wielkiego II-ej części koncertu urządzonego z okazji 9-go Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Elektryków Polskich. 23.05—1.00 Patrz programy lokalne Warszawy II i Lwowa.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacyj". 7.35—8.00 Muzyka z płyt z Warszawy. 12.03—13.30 Koncert chóru „Echo" z Bydgoszczy (ze studia z Bydgoscy) pod dyr. Edmunda Roeslera. 13.00—14.00 Potpourri operetek (płyty). 15.15—15.35 Na łonie przyrody (płyty). 15.35—15.40 Pogadanka społeczna. 15.40—16.00 Z utworów fortepianowych Beethovena (płyty). 16.00—16.15 Skrzynka techniczna w opracowaniu Bolesława Bełżeckiego. 18.20—18.30 Pogadanka aktualna. 18.30—18.45 Gitary i mandoliny (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro.

ZAGRANICA

20.10 Lipsk. Koncert wagnerowski. 20.30 Lyon. Wieczór oper. 21.05 Mediolan. Koncert symfoniczny z udziałem wiolончz. Emanulea Feuermanna 20.10 Ryga. Koncert Wagnerowski. 21.45 Wiedeń. Polska muzyka skrzypcowa w wykonaniu Ireny Dubiskiej.

Wtorek, 25 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacyj". 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Fragmenty z opery „Faust" Gounod'a (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.55 „Skrzynka rolnicza" — inż. Wacław Tarkowski. 13.00—15.00 Przerwa (patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego i Jerzy Klimaszewski (przyśpiewki). 16.00 „Stolica i jej sprawy". 16.10 Życie kulturalne stolicy. 16.15 Skrzynka PKO. 16.30 Siostry Burskie śpiewają lekkie piosenki. 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich" — zakończenie powieści mówionej w opracowaniu Marii Kuncewiczowej. 17.15 Koncert solistów. Wykonawcy: Edwarda Feinsteinówna (fortepian), Zofia Zeyland - Kapuścińska (śpiew). 17.50 „Skrzynka zażaleń Nr 3" (O motoryzacji) monolog Mariana Hemara. Czyta Jacek Woszczerowicz. 18.00—18.10 Pogadanka aktualna. 18.10 „Po trójmeczu lekkoatletycznym" — pogadanka wygł. red. Wojciech Trojanowski. 18.20 Ptaki w muzyce (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Dyskutujmy": „Czy wykształcona młodzież wiejska powinna wracać na wieś" — dyskusję zagai dialog w opracowaniu Zenona Skierskiego i inż. Zygmunta Kobylińskiego. 19.20 Muzyka angielska — utwory Eryka Coates'a w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 20.00 Rozmowa muzyka ze słuchaczami radia — audycję prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 20.15—23.00 „Madame Butterfly" — opera w 3-ch aktach Giacomo Puccini. Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. W przerwie I ok. godziny 21.00 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna. W przerwie II od godziny 22,05 „Giacomo Leopardi" — kwadrans poetycki w stulecie śmierci poety (z Poznania). 23.00—1.00 Patrz programy lokalne Warszawy I i Lwowa.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.10—7.15 Parę informacyj. 7.35—8.00 Muzyka — płyty z Warszawy. 12.03—12.40 Muzyka klasyczna (płyty). 12.50—13.00 Pomorska gazetka rolnicza. 13.00—14.00 Melodia za melodią (płyty) 15.15—15.35 Z życia żeglarzy (płyty). 13.35—15.40 Chwila włoskich śpiewaków (płyty). 16.00—16.15 „Gdy kwitną tulipany". Felieton wygłosi Helena Piskorska. 18.20—18.45 Demonizm w muzyce (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro. 22.45—23.00 Muzyka taneczna — płyty z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Budapeszt. „Pod skrzydłami Orła Białego" — reportaż z podróży po Polsce z ilustr. muz 19.30 Budapeszt. „Rigoletto" — opera Verdiego (transmisja z Opery). 19.45 Londyn Reg. „Pelleas i Melisanda" — opera Debussy'ego (akt I i II) Transmisja z Teatru. 20.00 Bruksela franc. „Symfonia Nr. 6 Pastoralna Beethovena. 20.30 Radio Paris. Koncert symfoniczny. 20.45 Radio Romania. Koncert symfoniczny. 21.00 Rzym. Koncert symfoniczny. Dyr. E. Kleiber (transmisja z La Scali.

DYREKCJE GIMNAZJUM IM. M. KOPERNIKA I KLAS GIMNAZJALNYCH PRZY PAŃSTW. SEMINARIUM MĘSKIM PRZY UL. SIENKIEWICZA

ogłaszają, że od dnia 25 maja do 10 czerwca 1937 r. należy składać w kancelariach Dyrekcyj podania o dopuszczenie do egzaminu wstępnego do klasy I-szej z załączeniem świadectwa urodzenia i świadectwa szczepienia ospy.

Zlecenie Nr. 305/IX. 3648

ŚWIADECTWO ZAPOWIEDZI.

Potwierdza się niniejszym, że zapowiedzi ślubu pana Fryderyka Messera urodzonego w Krakowie, stanu wolnego, zamieszkałego w Gdańsku, syna Chaima Getzla i Anny z Beckmannów z panną Heleną Matzner stanu wolnego, urodzoną w Krakowie, zamieszkałą w Krakowie, córką Chaima Löbla Leopolda i Chaji Sary z Butterteigów należycie ogłoszono w tutejszej synagodze podczas uroczystego nabożeństwa trzy razy, to jest dnia 15 maja, 16 maja i 17 maja 1937 r. i przeciw temu małżeństwu nie zgłoszono żadnych prawnych przeszkód.

Kraków, dnia 18 maja 1937 r. 3649

Rabinat w Krakowie:
(—) Sz. Cornitz.

Numer akt: 200/36. 3681

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gniewie Jan Kierszka, mający kancelarię w Gniewie, ul. Wiślana nr. 1 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 czerwca 1937 r. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Gniewie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Marianny i Nikodema Krejów w Gogolewie nieruchomości Gogolewo karta 131.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 9.017,67; cena zaś wywołania wynosi 9.017,67 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 902,— zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego przeglądać można w Sądzie Grodzkim w Gniewie, ul. Sobieskiego nr. 13, sala nr. 3.

Organa władzy publicznej i instytucje publiczne powołane do zgłaszania należności i tytułu podatków i innych danin publicznych wzywam, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Gniew, dnia 21 maja 1937 r.

Komornik:
(—) Jan Kierszka.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2,32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 58.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz Plac Wolności 1, redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielaikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Mieczysław Bagiński, Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Kazimierz Świerzyński
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow działami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.